

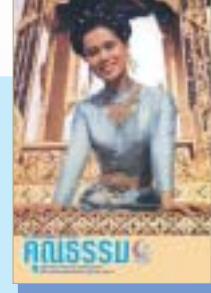

ปีที่ 1 ฉบับที่ 10 เดือนธันวาคม พ.ศ. 2549

คุณธรรม

ศูนย์ล่างเลริมและพัฒนาพลังแห่งดินเบื้องคุณธรรม
สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน)

||แม่ของ||แผ่นดิน

แล้วก็ถึงวาระสำคัญของแผ่นดินไทยอีกวาระหนึ่ง นั้นคือวันเฉลิมพระชนมพรรษาของ สมเด็จพระนางเจ้า สิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ผู้ได้รับการยกย่องทั่วฟ้าเมืองไทยว่าเป็น “แม่ของแผ่นดิน” เศียรคู่องค์ พระบาท สมเด็จพระเจ้าหัวอยู่ ของพวงเรา

“คุณธรรม” ฉบับนี้จึงเตรียมเรื่องราวฯ ดีๆ เกี่ยวกับพระองค์ท่าน ตั้งแต่อัญเชิญบทพระราชนิพนธ์ของ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ ที่ทรงพระนิพนธ์ถึง “แม่” เอาไว้อย่างน่าประทับใจยิ่ง แม้จะเน้นนานถึง 29 ปี แล้ว แต่พระเกียรติคุณก็ยังคงฝังแน่นอยู่จิตใจของพวงเราเสมอมา และเชื่อแน่ว่าเด็กรุ่นหลังคงยังไม่เคยได้อ่านบทพระราชนิพนธ์นี้อย่างแน่นอน

ตัดมาถึงเรื่อง “แม่ของแผ่นดิน” ที่คุณยายดอทคอมนำເເກຣີດປະວັດສາສຕ່ມາເລຳສູກັນພັງໄດ້ອຍ່າງ ເພີດເພີ້ນ ມີບຫັນມາພັນດີ່າຈາກຢັດ.ອາຈາອົງ ທຸນ ອຸຍອຍາທີ່ນໍາສົນໃຈຍິ່ງ ຮົມສົ່ງເຮືອງຮາວດີ ໆ ຂອງທີ່ນັກປະຕິ່ງໆຫຼຸ່ມຍັນທີ່ກູ້ກ້າຍແຜນປົງໂລກທີ່ພວກເຂາຍອມຮັບວ່າເຂາໄມໃໝ່ຄູນເກິ່ງ ແຕ່ການທຳມະຫາກ ທີ່ທຳໃຫ້ເຂາ ປະສົບຄວາມສໍາເລົງຈອຍ່າງເງົດງານເຂັ້ນນີ້

และເຮືອງຮາວດີ ໆ ອຶກ ມາກມາຍ ໂປຣດີຕິດຕາມໄດ້ເລີຍຄ່າ

บรรณาธิการ

สารบัญ

ยินดีต้อนรับ	หน้า 2
เรื่องพิเศษ	3
แม่	
ต่อสายตรง	6
จุดประกาย	8
เล่าเรื่องด้วยภาพ	
ประเด็นคุณธรรมจากใต้หัวนอน	
เจาะใจ ขยายผล	11
ห้องเรียนศิลป์ธรรมด้านแบบ	
เรียนศิลป์คู่ธรรมะอย่างสนุกที่วัดชลประทานฯ	
หนึ่งในร้อย	15
ดร.อาจ่อง ທຸນ ອຸຍອຍາ	
จากนักวิทยาศาสตร์เอกส່າครູຜູ້ຍິ່ງໃຫຍ່	
คุณยายดอทคอม	18
แม่ของแผ่นดิน	
ปฏิทินคุณธรรม	20
สนับสนุนคุณธรรม	21
เด็กไทยໄຟຟິ	22
เด็กไทยແຜນປົງໂລກທຸ່ມຍັນທີ່ກູ້ກ້າຍ	
“ເຮົາໄໝເກິ່ງ ແຕ່ເຮົາທຳເປັນທິມ”	
ทำดีไม่ต้องเดี่ยว	24
งานวิจัยของປະເທດອິນເດີຍ	

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา	
อ.ไพบูลย์	วัฒนศิริธรรม
อ.นราทิพย์	พຸ່ມທະພົມ
วงศ.ดร. อรพรรณ	พรสິมา

กองบรรณาธิการ

ยังคงนา	เข้าร่วมงานพาณิช	ประมวล	บุญมา
วิไลวรรณ	ถึงไทย	ณัฐกฤตา	ທີ່ວຽງສຸຂ
ศศิธร	ເລີກສຸຂະລີ	ສູชาดา	ນກອຍ່
วิมล	ພົມວິໄວ	ศຽວໄລ	ນວລຂາວ
ประกอบ	ນາລາວ	ศິວຽຮຣະ	ດວງກມລໄພບູລຍ
สมบ狎	ມະນຕີກະວິກັດ	ວັນສິບ	ຮອດເຈວິບ
พงศธร	ໄວເຊີງຄ້າ	ບດິນທີ່	ວຽກສຸ
ณัฐບຽງຈະ	ເດຫວີຍະບາດ	ອຸນສະນົມ	ປ້າມະລັບໜີ
บรินธร	ບຸນແນຕ	ອມຮັດນີ້	ເອົ້າສະເໜີ
ครรชิต	ປິຕະກາ	ເອກະຈາກ	ຢູ່ານີ້
พิพัฒน์	ເພຍະຈິໄຈນີ້	ວິຈາວຸດ	ຫຼວງໜ້າວນ
รัตน์ຈิ	ເປີຍແກ້ວ	ສຸ່ມາລ	ນລິວລົມ

ผู้ออกแบบจัดพิมพ์

บริษัท สไตล์ครีเอイトเฟ歇ลส์ จำกัด
โทร. 0 2945 8051-6 โทรสาร. 0 2945 8057
e-mail : stylecreative@yahoo.com

ແມ່

ບາທພະຈານພັນອິນ
ຄົມເດືອພະຫວັດນາບລຸດາ

ໃນບຽດຕາຄຳພູດຂອງນຸ້ຍໍ່ໄນ້ວ່າຈະເປັນຫາຕີໃດກວາງຊາໄດ້
ຄໍາວ່າ “ແມ່” ອູຈະເປັນຄຳກັດລືຖອີ່ທີ່ມີມັນຕົ້ນລັ້ງ ມີຄວາມໝາຍ
ກິນໃຈຢ່າງລົກລັບແລະລົກຂຶ້ນມາກີ່ທີ່ສຸດ ເພຣະຂະໂຮ? ຖຸກຄຸນ
ຍ່ອມມີ “ແມ່” ຜູ້ໃໝ່ກຳເນີດເປັນເພື່ອເຮັດວຽກໃນໂລກທີ່ເດີຍວາ
ອົງຄໍສົມເຕີຈພະບົມຄາສາດລົມມາສົມພູທອເຈົ້າ ຂຶ້ນເປັນ “ຄຽງ”
ທີ່ເຮົາເຄາປແລະຍືດມັນໃນພະບັນຍາຄຸນ ພະກຽດວຸາມີຄຸນ
ແລະພະບົມສູຫຼືຄຸນ ແນ້ວ່າກ່ານຈະເລີຍພະພູທອມາດາຕັ້ງ
ແຕ່ປະສຸດຕິໄດ້ 7 ວັນ ທ່ານຄົງຈະມີຄວາມຮູ້ສັກເກີ່ມາກັບແມ່ໄມ້
ຕ່າງຈາກບຸກຄລອື່ນ ລັງເກີດໄດ້ຈາກຄໍາສອນໃນພູທອຄາສານາ
ທີ່ເກີວກັບແມ່ຫົວໆ ໄປທີ່ຈະຍົກຂຶ້ນມາ ກ່ອນທີ່ຈະກ່າວລ້າງລົງແມ່
“ແມ່” ຂອງຫັກເຈົ້າຄົນເດີຍວາ

ພະພູທອອົງຄໍທ່ຽງແສດບພະບອມທේນາເກີ່ມາກັບແມ່ໄວ້
ຫລາຍຄົ້ງ ບ້າງກີ່ເອຍົງຝຶກົມື່ພ່ອແມ່ຄວບກັນໄປ ບ້າງກີ່ເອຍເສັພະ
ແມ່ໂດດາ ເຫັນໃນສົນນາທຳດກມີຄາຕາທີ່ກ່າວລ່າງໄວ້ວ່າ

ສູຫາ ມາຕາ ມາດາເປັນຜູ້ໃຈດີ
ໝາຍນຸຕີ ມາຕາ ມາດາເປັນຜູ້ໄທເກີດ
ໂປເສັນຕີ ມາຕາ ມາດາເປັນຜູ້ເລື້ອງດູ
ໂຄເປັນຕີ ມາຕາ ມາດາເປັນຜູ້ຄຸ້ມຄອງຮັກຢາ
ວິຫຼຸນຫຼຸນຸຕີ ມາຕາ ມາດາເປັນຜູ້ເດືອດຮ້ອນເປັນຫ່ວ່ງເປັນໃໝ່
ອນຸກມູກປາ ປົກກູ້ສາ ຈ ປຸພົພ ຮສທີ ຈໂນ ມຄໂຄ ສຄຄຸສຸລ
ໂລກສຸລ

ມາດາເປັນຜູ້ອື່ນດູ ເປັນທີ່ພື້ນ ເປັນຜູ້ໄທຮສ (ນ້ານມ) ນາກ່ອນ
ເປັນທາງແທ່ງໂລກສວຣັກ

ໃນສົກຄວດ ມີວ່າ ມາຕາ ມິຕັດ ສເກ ພເຣ ມາດາ ເປັນ
ມິຕິດໃນເຮືອນຂອງຕຸນ

ສພວຫຼຸນສຸດ ມີຄວາມວ່າ ພຽມມາຕີ ກິກຂະເງ ມາຕາປີຫຼຸນເມຕໍ
ອອົງຈົນ ກິກຫຼຸ້ງຫລາຍ ຄໍາວ່າ ພຽມນີ້ເປັນຂໍຂອງມາດາບິດາ

ປຸພພເວາຕີ ກິກຂະເງ ມາຕາປີຫຼຸນເມຕໍ ອອົງຈົນ ກິກຫຼຸ້ງຫລາຍ
ຄໍາວ່າ ບຸພພເທົບເປັນຂໍຂອງມາດາບິດາ

ປຸພພຈິວຍາຕີ ກິກຂະເງ ມາຕາປີຫຼຸນເມຕໍ ອອົງຈົນ ກິກຫຼຸ້ງຫລາຍ
ຫລາຍ ຄໍາວ່າບຸພພຈິວຍາຕີເປັນຂໍຂອງມາດາບິດາ

ຈົງອ່ອງໆ ຫັພເຈົ້າມີແມ່ທີ່ມີຄຸນອະຮຽມທຽບກັບພູທອກາມີທີ່ຍົກ
ຂັ້ນຂ້າງຕັ້ນທຸກປະກາດ ແຕ່ທ່ານມີຕຳແໜ່ງເປັນສົມເຕີຈພະ
ນາງເຈົ້າ ພະບຽນມາຍືນິນາດາ ຂຶ້ນໝາຍຄວາມວ່າ ທ່ານເປັນ
“ແມ່” ຂອງຄົນທັນຫາຕີ ແລ້ວກີ່ເປັນແມ່ “ສ່ວນຕົວ” ຂອງຫັກເຈົ້າ
ດ້ວຍ ທຳໃຫ້ເຂົ້າເຈົ້າເຈົ້າ ຖາງທີ່ຕິກີ່ເລືອກລັກນະ
ວະໄຣເດັ່ນໆ ມາພູດສັກຍ່າງເດີຍ ຄິດຕູແລ້ວທັກລົງວ່າຈະເຂົ້າ
ເຖິງທ່ານໃນແນແບບັນຫຼາງພາຈາຍ໌ຫຼືເປັນຄຽງຄົນເຮັດວຽກ

ຄຸນຍາຍເລົ່າໃໝ່ພັ້ນເສົມວ່າ ຕັ້ງແຕ່ທ່ຽງພະເຍວ່າ
ສົມເຕີຈແມ່ກັບນ້າ ໂປຣດປານກາຣເລີນຄຽນກັບເທິກທີ່ບ້ານ
ໂດຍທ່ານຈະເປັນຄຽງແລະໄຟເທິກຄົນເນື່ອເປັນນັກເຮີຍນ ສົມເຕີຈແມ່
ທ່ຽງມິວິກາຣສອນໜັງສື້ທີ່ອີ່ຍຸແລ້ວ ເທິກ້າ ທັ້ງໜ່າຍຈຶ່ງ
ຂອບເປັນລູກສີ່ຍ່າຍທ່ານກັນ ຈົນກະທັ້ນນ້ຳຮ້ອງໃຫ້ພະຍາໄມມີ
ໄຄໂປໂໂງເຮີຍນຂອງນ້າ ວ້ອນຕຶງຄຸນຍາຍຕ້ອນມາເປັນ
ທະລາກາຣຕັດສິນຄົດໃຫ້ແປ່ງເທິກໄປເຂົ້າໂຮງເຮີຍນຂອງນ້ຳບ້າງ
ເມື່ອກາຣເປັນເຫັນນີ້ ກີ່ມີເປັນກາຣຍາກສໍາຫັກທ່ານເລີຍໃນ
ກາຣທີ່ຈະສັ່ງສອນແລະສອນໜັງສື້ລູກ່າ ດ້ວຍພະອອງຄໍເອງ
ທອນເລື້ອງໆ ທ່ານສອນໃຫ້ພັກຮະດາຍ ເຂົ້າຮູ່ແລະທຳກາຣ
ຟື້ມີຕ່າງໆ ໂດຍຄືອແນວວ່າຄົນເຮົາໄມ້ຄວຣປລ່ອຍເວລາວ່າງຜ່ານ
ໄປໂດຍ ໄປປະໂຍ່ນໆ ຄ້າເຮົານັ້ນດູ ທີ.ວ. ວິໄລເສົາວ່າທີ່ເຈຍໆ
ໂດຍມີໄນ້ໄໝໄດ້ທໍາອະໄໄສໃຫ້ເປັນປະໂຍ່ນໆເປັນໂດນກິ້ວ

ທອນບ່າຍໆ ທ່ານໄລ່ໃຫ້ລົງໄປວິງເລັ້ນຂ້າງລ່າງ ເພຣະເຕີກ່າ
ຄວຣໄດ້ອາກາສບຣິສຸທົ່ງ ໂດຍຂັ້ນທ່ານຈະໃໝ່ເໜ້ນຫັ້ນທີ່ດູແລສະນາ
ຄອນຫຼັງແຫ້ຫມູ ແລະຄອຍຕັດຫຼັງກັບດັນຂ່ອຍທີ່ຕັດເປັນຮູບ
ຕ່າງໆ ເປັນກາຣອອກກຳລັກກາຍທີ່ເປັນປະໂຍ່ນໆ ພອຄໍາລົງເຮົາ
ກີ່ຂັ້ນມາຮັບປະກາທານອາຫາຣ ທອນອາຫາຣນີ້ຄ້າວ່າພະຮາຍກີຈ
ສົມເຕີຈແມ່ມັກຈະອ່ອງໆດ້ວຍ ປະກາຣແຮກທ່ານຈະໄດ້ດູວ່າ
ຮັບປະກາທານທີ່ມີຄຸນຄ່າທາງອາຫາຣພອຫຼືໄໝ ປະກາຣທີ່ສອງ
ດູມາຮຍາຍໂຕ້ຈະ ແລະປະກາຣທີ່ສາມ ເປັນຂໍ້ທີ່ພື້ນອັນທຸກຄົນ
ຮ່ວມທັ້ນພື້ນ້ອງຂອບທີ່ສຸດ ຄົວທ່ານຈະເລືອກໜັງສື້ຕິ່ ສຸກ່າ
ນາເລົາໃຫ້ພັ້ນ ມັນສື້ທີ່ທ່ານເນົາມາເລົາ ບາງທີ່ກີ່ເປັນນິການ
ອະຮຽມດາ ພຣອນິທານເຈົ້າເຈົ້າໃຫ້ພົບກົດໃນພູທອຄາສານາ ບາງທີ່ກີ່

“

เรื่องการใช้จ่ายในเรื่องการเล่าเรียน การซื้อหนังสือ ท่านจ่ายอย่างไม่อั้น เพราะวิชาความรู้ทำให้เราสามารถทำงานช่วยคนหมุ่มมาก ช่วยบ้านเมืองได้ สมบัติได้ฯ ย้อมไม่ประเสริฐเท่าการกระทำคุณงามความดี เพื่อช่วยเหลือผู้อื่น

”

เป็นหนังสือประวัติศาสตร์ ประวัติบุคคลสำคัญ และความรู้ รอบตัวอื่นๆ บางครั้งเป็นข่าวจากหนังสือพิมพ์รายสัปดาห์ ตอนหลังๆ นี้ท่านชอบอ่านเป็นภาษาอังกฤษให้เราหัดฟัง ภาษาต่างๆ นานๆ ที่ก็อาจจะมีการถกเถียงกันในห้องเรียน เช่น ถ้าตอบถูกมักมีรางวัลเงินสด ๑ บาท เป็นที่ขับขันกันในครอปครัวว่าหนังสือธรรมชาติ ที่น่าเบื่อที่สุดในโลก พอกลับมาแล้วมันสนุกตื่นเต้นมีรีเมชั่นมาทันที ท่านจะเน้นเรื่องภาษา หยิบยกจับความที่น่าสนใจขึ้นมาเล่า (ทุกหมวดห้องเรียน) ทำให้จำง่ายไม่ต้องท่อง เรื่องนี้มีความลับอย่างหนึ่ง (ที่เปิดเผยได้แล้ว) ว่า บางทีข้าพเจ้าจะเก็บอ่านหนังสือเพื่อเรียนเยอะแยะ ก็อาศัยจำเรื่องจากที่สมเด็จแม่เล่า นำมาวิจารณ์เพิ่มเติม แล้วใช้ตอบข้อสอบหรือเขียนรายงานส่งครุภายน้ำๆ

เรื่องนิทานของสมเด็จแม่มีเรื่องที่น่าตื่นเต้น คือเรื่องพัฒน์ก่อนนี้พี่เลี้ยงไม่ยอมเล่าเรื่องพิ พอยไปโรงเรียนเพื่อนๆ ก็มาหลอก สมเด็จแม่ท่านว่า ถ้ามานั่งอธิบายว่าผีไม่มี จ้างก็ไม่เชื่อ ท่านจึงสำทับโดยการเล่าเรื่องพิที่น่ากลัวกว่าให้เข็ด

เมื่อตอนเล็กๆ ตั้งแต่เริ่มเรียนประถม ท่านสอนภาษาไทย โดยการให้อ่านวรรณคดีเรื่องยืนโรงสามเรืองคือ พระอภัยมนต์ อิเหนา และรามเกียรต์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่อง อิเหนา ท่านให้ห้องกลอนตอนที่พระฯ เช่น ว่าพลางทางชุมชนนาก โพนักลับไม้อึมมี ฯลฯ

คงจะเป็นเพราไถอ่านกลอนมาแต่เล็กๆ ทำให้ข้าพเจ้าชอบเรียนวรรณคดีไทย ขอบแต่กลอน

ตอนเด็กๆ ข้าพเจ้าเรียนวิชาภาษาอังกฤษค่อนข้างจะอ่อนและหนีเรียนอยู่เสมอ หลังจากพึ่งพระบรมราชูปถัมภ์ของทูลกระหม่อมพ่อเรื่อง “ทำไมคนเราต้องเรียนภาษาอังกฤษ” แล้ว สมเด็จแม่ก็ค่อยๆ เริ่มสอนศัพท์อังกฤษให้ห้องให้อ่านหนังสือตามลำดับยากง่าย จนเดียวันนี้พอจะส่งภาษาฝรั่งมั่งข้ออ้อมมั่งค่าได้

นอกจากจะเรียนหนังสือที่โรงเรียนแล้วสมเด็จแม่ยังทรงจัดให้สูกๆ เรียนพิเศษวิชาต่างๆ มากที่สุดเท่าที่จะมากได้ ทั้งภาษา เลข ดนตรี วาดรูป และแม้ว่าท่านไม่เคยมีความพื้นเพ้ออย (ข้าวของทุกอย่างต้องใช้อย่างประยุกต์) เรื่องการใช้จ่ายในเรื่องการเล่าเรียน การซื้อหนังสือ ท่านจ่ายอย่างไม่อั้น เพราะวิชาความรู้ทำให้เราสามารถทำงานช่วยคนหมุ่มมาก ช่วยบ้านเมืองได้ สมบัติได้ฯ ย้อมไม่ประเสริฐเท่าการกระทำคุณงามความดี เพื่อช่วยเหลือผู้อื่นและวิชาความรู้

ตอนนี้ระยะหลังมานี้ พระราชกิจมีมากขึ้น ตั้งแต่ในด้านการดูแลความเรียบร้อยของสถานที่ เวลาไม่គุ่มรา้ม่าฯ จนกระทั่งความเป็นอยู่ของราชภูมิ เวลาเสด็จออกเยี่ยมราชภูมิ ทูลกระหม่อมพ่อแม่จะทรงเป็นผู้แนะนำในทางด้านการชลประทาน การเกษตรเป็นส่วนใหญ่ เมื่อทรงพบ

“

ในระยะหลังๆ แม้ว่าข้าพเจ้าจะไม่มีโอกาส
ได้เรียนภาษาอังกฤษภาษาไทยกับท่านบ่อยอย่างแต่ก่อน แต่ก็ได้ศึกษาเรียนรู้ทัศนคติ
อันเป็นแนวทางประพฤติปฏิบัติที่เป็นประโยชน์ต่อชีวิตมาก ยังเป็นครูที่ดีที่เดียว
”

คนเง็บ ทั้งทูลกระหม่อมพ่อและสมเด็จแม่จะทรงให้ห้อม
ในขบวนเสด็จตรวจดู ถ้าป่วยมาก โปรดฯ ให้เข้าโรงพยาบาล
และให้การศึกษาแก่คนที่อยากเรียนแต่ไม่มีทุน

พระราชดำริที่สำคัญของสมเด็จแม่ในเรื่องของราชภาร
คือการสนับสนุนอาชีพนักจากการทำเกษตรกรรม บางปี
การเพาะปลูกจะไม่ได้ผลดีนัก ด้วยดินฟ้าอากาศไม่อำนวย
เกษตรกรต้องเดือดร้อน บ้างก็ต้องทิ้งบ้านช่องไร่นา
เข้าทำงานทำที่อื่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งต้องเข้ามาทำงาน
ในเมือง ดังนั้นเข้าครัวจะมีงานทำเพื่อเพิ่มพูนรายได้
สมเด็จแม่ทรงมีพระราชดำริว่า งานอุตสาหกรรมใน
ครัวเรือนเป็นงานที่เหมาะสมมาก คนไทยเราเป็นผู้ที่
มีฝีมือในการช่าง มีวิถีทางศิลปอยู่แล้วจึงสนับสนุน
ได้ไม่ยาก ก็โปรดเกล้าฯ สนับสนุนงานที่เหมาะสมกับ
แต่ละภาค เช่น การหอผ้า การจักสาน การทำตุ๊กตาไทย
เป็นต้น

การส่งเสริมนั้นได้ทรงส่งข้าราชการบริหารให้เข้าไป
ติดตามซื้อผลผลิตตามด้วยราคาที่เหมาะสม พระราชทาน
วัตถุดินในการผลิตด้วย ของที่นำมา เช่น ผ้ามัดหมี กีดหด
พระเนตร ควบคุมคุณภาพ และจ่ายงานให้ผู้ผลิตด้วย
พระองค์เอง โปรดการใช้สอยของที่ผลิตในประเทศไทย
บางอย่างแม้ว่าจะแพงหน่อยถ้าเรามีสถาบัน แล้วก็ควรจะ
จ่าย เช่น เรataตัดเลือสักตัว คนที่หอผ้าก็ได้เงิน แล้วต่อมา

เจ้าของร้านตัดเสื้อสูก็มีอสูกจ้างอีกหลายคนก็ได้ด้วย
เป็นการกระจายรายได้และป้องกันปัญหาการว่างงานด้วย

เรื่องอื่นที่สมเด็จแม่พระราชทานพระราชดำริมีอีก
หลายเรื่องที่สำคัญๆ คือ การจัดตั้งมูลนิธิสายใจไทย
ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือสนับสนุนผู้ที่ได้ปฏิบัติ
หน้าที่เพื่อป้องกันประเทศชาติ การจัดละครรักษชาติ เป็นต้น

กล่าวโดยสรุปแล้ว ในระยะหลังๆ แม้ว่าข้าพเจ้าจะ
ไม่มีโอกาสได้เรียนภาษาอังกฤษภาษาไทยกับท่านบ่อย
อย่างแต่ก่อน แต่ก็ได้ศึกษาเรียนรู้ทัศนคติอันเป็นแนวทาง
ประพฤติปฏิบัติที่เป็นประโยชน์ต่อชีวิตมาก ยังเป็นครูที่ดี
ที่เดียว

ถึงแม้ว่าสมเด็จแม่ทรงมีความคิดต่างๆ มากมาย
และทรงบ่นเบิกเมื่อพากเราทำผิด (ซึ่งก็ไม่แปลกอะไร) ก็
ทรงมีน้ำพระราชหัวใจว่างหวังที่จะยอมรับฟังความคิดของลูกๆ
จริงอยู่ท่านไม่พอพระราชหัวใจ “เดียง” แต่ถ้าเป็นการ
“ออกความเห็น” อย่างสุภาพ ก็ไม่ทรงว่าอะไร จะดีพระทัย
เสียอีก ว่าเรารู้สึกคิดเหตุผล

เรื่องของแม่เมื่อยุ่งกิจการเกินกว่าจะกล่าว นับว่า
ข้าพเจ้าเป็นผู้โชคดีที่มีทั้งพ่อและแม่ที่เป็นแนวทางให้
ยืดถือได้อย่างภาครุ่มใจ ที่เขียนเรื่องนี้มิได้ตั้งใจว่าต้องไม่
แต่เป็นเพียงบันทึกความทรงจำเล็กๆ น้อยๆ บางประการ
เท่านั้น

100 รูปร้อยก้าว 100 ปีพุทธกาล ตรัมเวบไซด์ บันทึกการทัวประเทศไทย

หนึ่งในกิจกรรมเพื่อรำลึกถึง 100 ปีชาติไทยของท่านพุทธทาส ที่ได้รับความสนใจจากทั่วโลกในภารกิจศึกษาและผู้สนใจจำนวนมาก ก็คือนิทรรศการ 100 รูปร้อยก้าว 100 ปีพุทธกาลซึ่งรวบรวมเอาภาพเขียนจากศิลปินทั่วประเทศ 100 คน บทกวีอีก 100 บทจากกวีเอกทั้งแผ่นดินอีก 100 ชีวิต มาจัดเป็นนิทรรศการ ที่อิ่มเอมด้วยศิลปะและแนวคิด ทางปรัชญาศาสตรานอันลุ่มลึก สวยงามตามแต่จินตนาการของศิลปินของแต่ละท่าน น่าชมงานนี้

งานเดียวได้เสพทั้งงานศิลปะ และงานธรรมะ

คงจะดีใจมากที่ได้ลองดู นิทรรศการชุดนี้จะเปิดแสดงจนถึง 31 ก.ค.นี้ และจะเดินสายไปแสดง ณ หอศิลปวัฒนธรรม ม.เชียงใหม่ 11-25 ส.ค. 2549 หอศิลปวัฒนธรรม ม.ขอนแก่น 4-20 ก.ย. 2549 วัดชุมแสง ครรภาราม จ.ชลบุรี 1-8 ต.ค. 2549 งานประเพณีชักพระ จ.สุราษฎร์ธานี 15-25 ต.ค. 2549 พิพิธภัณฑ์ไหว้พระ จ.ภูเก็ต 5-20 พ.ย. 2549 และท้ายสุดที่สถาบันทักษิณศึกษา จ.สงขลา 10-25 ธ.ค. 2549 ขอเชิญติดตามชมได้ตามสะดวก

ผลสรุปดูงานศาสนสัมพันธ์ กีฬาสิงคโปร์ ล้วนได้แห่งบุญดี ๆ มาพัฒนาเครือข่าย

เมื่อ 1 ก.ค. ที่ผ่านมา ผู้ร่วมเดินทางทั้ง 53 คน ในโครงการบูรณาการฯ ล้วนพ้นไปด้วยความร่วมกัน เพื่อหาข้อสรุปจากการดูงาน 3 คืน 4 วันที่ประเทศไทย ได้ดังนี้

1. การสร้างความเข้าใจและจิตสำนึกที่ดีระหว่างศาสนาในประเทศไทยเป็นสิ่งสำคัญ ทั้งครอบครัว โรงเรียนและชุมชนต้องร่วมมือกัน เริ่มจากการทำงานของ IRO ต้องมีตัวแทนจากทุกศาสนามาร่วมเป็นกรรมการ ประชุมร่วมกันและทำกิจกรรมร่วมกัน โดยเลี่ยงพูดถึงความขัดแย้งต่างๆ

2. สร้างโอกาสให้คนต่างศาสนาร่วมกัน ซึ่งจะทำให้เกิดความเข้าใจ ยอมรับและให้เกียรติซึ่งกันและกัน

3. การสร้างค่านิยมด้านความรักชาติต้องทำอย่างต่อเนื่อง โดยบูรณาการเข้ากับชีวิตประจำวัน การนำเสนอผ่านสื่อต่างๆ ต้องเข้าใจง่ายชัดเจนและสนุก

4. ปัจจัยส่งเสริมความก้าวหน้าของสิงคโปร์ คือผู้นำมีความสามารถ นึกถึงประโยชน์สุขของประชาชน เป็นอันดับแรก

กับการศึกษา เพราะคนสิงคโปร์กลัวแพ้ จึงต้องพัฒนาตัวเองเสมอเพื่อทำให้ทุกสิ่งเป็นเรื่องที่ดีที่สุด

6. คนสิงคโปร์เข้าใจว่าต้องมีความตั้งใจในการทำงาน ไม่มีทรัพยากร จึงเน้นไปที่การสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้ผู้เยี่ยมชมเกิดความรู้สึกที่ดีต่อประเทศไทย ยิ่งมีนักท่องเที่ยวมาก คนสิงคโปร์ยิ่งภาคภูมิในชาติ

ทั้งหมดนี้คือสิ่งที่บรรดาผู้นำเครือข่ายและบูรณาการจะได้นำไปปรับใช้ในโรงเรียนของตนเอง ซึ่งเป็นสังคมเล็กๆ ให้เป็นสังคมต่างศาสนาร่วมกันอย่างเป็นสุขตลอดไป

เปิดคุณประโยชน์เรียนรู้ ศิลปกรรมต้นแบบแล้ว

ในวันที่ 30 กรกฎาคม 2549 นี้ ศูนย์การเรียนรู้ศิลปกรรม ต้นแบบ ณ โรงเรียนพุทธศาสนาวันอาทิตย์ วัดชลประทาน รังสฤษฎาฯ จ.นนทบุรี จะได้ทำพิธีเปิดอย่างเป็นทางการ โดยจะมีอาจารย์ไพบูลย์ วัฒนศิริธรรม ประธานกรรมการ ศูนย์คุณธรรมให้เกียรติมาเป็นประธานในพิธีเปิดครั้งนี้ และจะมีพระพรหมมังคลาจารย์ หรือหลวงพ่อปัญญาณพากิจ ที่รับเชิญมา ในการเปิดงาน ณ ห้องประชุม ชั้น 2 ของวัดชลประทานฯ มาร่วมกล่าว สัมโมทนียกถาในครั้งนี้ด้วย

ศูนย์การเรียนรู้ฯ ดังกล่าว ศูนย์คุณธรรมได้เตรียมทุกอย่างให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ที่สมบูรณ์แบบในด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ความสะอาด ห้องเรียน การสอน ด้านศิลปะ ซึ่งทางวัดมีพระมหาสมโภค อธิรอมโม เป็นอาจารย์หัวหน้าทีมผู้สอน คนสำคัญที่ได้คัดคืนแนวทางการสอนศิลปกรรม ผสมผสาน การสอนธรรมะ ให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะด้านงานศิลปะ และพัฒนาศักยภาพของตนเองด้วยการปฏิบัติธรรมควบคู่ไปด้วยอย่างไม่รู้ตัว นับเป็นรูปแบบการสอนที่น่าสนใจอีก รูปแบบหนึ่ง ซึ่งน่าจะพัฒนาและปรับใช้ได้ในพื้นที่อื่นๆ ทั่วในกรุงเทพฯ และในส่วนภูมิภาคต่อไป

มาตราการภาพ

โดย “ท่านจันทร์”

แม่มีไซ เทวดา จากฟ้าไหน
แม่มีได มีความรัก ศักดิ์สิทธิ์
แม่มีควร มีคุณค่า เกินกว่าคิด
แม่มีเป็น มีมิตร เกินประมาณ

แม่คือคน ธรรมชาติ ในหล้าโลกา
แม่มีสุข ลับโถก ผสมผสาน
แม่มีรัก โลกโกร หลงร้าวran
แม่มีจิต วิเศษณ อุ่น ร้อน เย็น

แม่มีผิด แม่มีถูก หนอลูกแม่
ตั้งใจแก้ ผิดพลั้ง ลูกยังเห็น
จิตเพล'o จิตพาล กระซ่านกระเซ็น
คุณลำบาก ยากเขี้ยว หลายครั้งครา

ขอให้ลูก เรียนรู้ ดูโอตะลูก
ทำสิ่งถูก ทำสิ่งดี มากมีค่า
ต้องฝึกจิต ฝึกกาย ฝึกใจ
เป็นตัวอย่าง ลูกยา ให้ยั่นยล

อิสตรี มักอ่อนแ้อย แพบบุรุษ
ร่างกาย โกรມทรุด สุดสับสน
เลือดจะไป ลมจะมา สาละวน
มักส่งผล หงุดหึงด พนพิษภัย

ลูกแม่ ยิ้มเย็น อย่าเป็นยักษ์
ปล่อยแม่ สักพัก อย่าผลักໄล
รับประทาน กากเวลา รักษาใจ
เมื่อตับไฟ ดวงแต่ เดียวแม่ก็ตี

ลูกกับแม่ กับพ่อ กับหน่อเนื้อ
พบกันเพื่อ พลัดพราก เป็นชาภิผิ
เราร่วมแรง ร่วมใจ ร่วมใช้ชีวิ
เพราะว่า.. พรุ่นน้อจ ไม่มีแล้ว

ទំនាក់ទំនង ការរោគ

ប្រពេលធម្មតាបន្ទូលការវិធានៗ

ដើម្បីជួយបានដឹងពីសេចក្តីថ្លែងការណ៍ធម្មតាបន្ទូលការវិធានៗ របស់បាល់រាជរដ្ឋបាល និងបាល់រាជរដ្ឋបាល នៅភ្នំពេញ ដោយការរោគនៃក្រសួងពេទ្យ និងក្រសួងការពាណិជ្ជកម្ម នៅថ្ងៃទី 21-24 ខែមិថុនា ឆ្នាំ ២០១៩ នៅសាកលវិទ្យាល័យបាល និងបាល់រាជរដ្ឋបាល នៅភ្នំពេញ។

ក្នុងការរោគនេះ បានធ្វើការរោគស្រុកបាល និងក្រសួងពេទ្យ នៅថ្ងៃទី 21-24 ខែមិថុនា ឆ្នាំ ២០១៩ នៅសាកលវិទ្យាល័យបាល និងបាល់រាជរដ្ឋបាល នៅភ្នំពេញ។

រាជរដ្ឋបាល និងបាល់រាជរដ្ឋបាល នៅថ្ងៃទី 21-24 ខែមិថុនា ឆ្នាំ ២០១៩ នៅសាកលវិទ្យាល័យបាល និងបាល់រាជរដ្ឋបាល នៅភ្នំពេញ។ ក្នុងការរោគនេះ បានធ្វើការរោគស្រុកបាល និងក្រសួងពេទ្យ នៅថ្ងៃទី 21-24 ខែមិថុនា ឆ្នាំ ២០១៩ នៅសាកលវិទ្យាល័យបាល និងបាល់រាជរដ្ឋបាល នៅភ្នំពេញ។

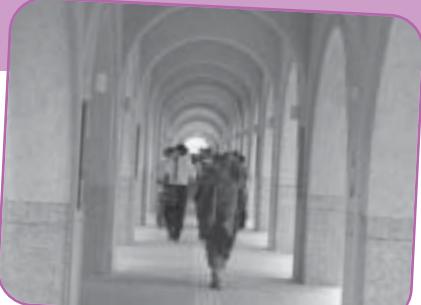
ក្នុងការរោគនេះ បានធ្វើការរោគស្រុកបាល និងក្រសួងពេទ្យ នៅថ្ងៃទី 21-24 ខែមិថុនា ឆ្នាំ ២០១៩ នៅសាកលវិទ្យាល័យបាល និងបាល់រាជរដ្ឋបាល នៅភ្នំពេញ។ ក្នុងការរោគនេះ បានធ្វើការរោគស្រុកបាល និងក្រសួងពេទ្យ នៅថ្ងៃទី 21-24 ខែមិថុនា ឆ្នាំ ២០១៩ នៅសាកលវិទ្យាល័យបាល និងបាល់រាជរដ្ឋបាល នៅភ្នំពេញ។

ក្នុងការរោគនេះ បានធ្វើការរោគស្រុកបាល និងក្រសួងពេទ្យ នៅថ្ងៃទី 21-24 ខែមិថុនា ឆ្នាំ ២០១៩ នៅសាកលវិទ្យាល័យបាល និងបាល់រាជរដ្ឋបាល នៅភ្នំពេញ។ ក្នុងការរោគនេះ បានធ្វើការរោគស្រុកបាល និងក្រសួងពេទ្យ នៅថ្ងៃទី 21-24 ខែមិថុនា ឆ្នាំ ២០១៩ នៅសាកលវិទ្យាល័យបាល និងបាល់រាជរដ្ឋបាល នៅភ្នំពេញ។

ក្នុងការរោគនេះ បានធ្វើការរោគស្រុកបាល និងក្រសួងពេទ្យ នៅថ្ងៃទី 21-24 ខែមិថុនា ឆ្នាំ ២០១៩ នៅសាកលវិទ្យាល័យបាល និងបាល់រាជរដ្ឋបាល នៅភ្នំពេញ។ ក្នុងការរោគនេះ បានធ្វើការរោគស្រុកបាល និងក្រសួងពេទ្យ នៅថ្ងៃទី 21-24 ខែមិថុនា ឆ្នាំ ២០១៩ នៅសាកលវិទ្យាល័យបាល និងបាល់រាជរដ្ឋបាល នៅភ្នំពេញ។

อาคารเรียนและอาคารสถานศึกษาในเครือของฉันจึงจะทำเป็นรูปเหลี่ยมและโค้งกลมผสมกันอย่างกลมกลืน ด้วยหลักคิดที่ว่าให้เด็กไม่คิดติดอยู่กับกรอบ (กลม) แต่ในขณะเดียวกันก็ต้องเคารพพระเบียงบวันย์ (เหลี่ยม) โดยเฉพาะในโรงเรียนจะมีการลับคม ในมุ่มเสาทุกมุมเพื่อลดอุบัติเหตุที่จะเกิดแก่เด็กๆ ส่วนแนวร่องกลางรูปโค้งนำทางคนเดิน

เด็กประถมจะผลัดเวรภักนมาทำความสะอาดภาชนะพื้น เก็บขยะอยู่ตลอดเวลาในบริเวณอาคารโรงเรียน และทุกคนทำด้วยความเต็มใจ (สังเกตดูใบหน้าของเด็กฯ)

ห้องเก็บอัฐิอาจารย์ใหญ่ในมหาวิทยาลัยแพทย์ฉีอี้ซีง ประสบความสำเร็จในการรณรงค์ให้คนสละร่างเป็นอาจารย์ใหญ่ เพื่อการศึกษาของนักศึกษาแพทย์ จากเดิมที่วางแผนไว้ จะใช้ได้ 40 ปีแต่เพียง 12 ปีห้องนี้ก็เต็มแล้ว นอกจากนี้ต้องลด ทางเดินยังติดรูปและประวัติขนาดใหญ่ของอาจารย์ใหญ่ ทุกท่านเพื่อเป็นการประกาศเกียรติคุณด้วย

รัฐมนตรีรวมการกินของชาวฉีอี้นำสนใจมาก เพราะเขายกภัยอาหารแต่ละเมืองเป็นมังสวิรัติ ล้วนๆ โดยไม่เหลือเศษอาหารเลย กล่องอาหารนี้สำหรับพากเราที่ไปดูงานแต่ละคน หากใครคิดว่ากินไม่หมดແ乜ฯ ก็สามารถตักแบ่งอาหารออกใส่หม้อรวมได้

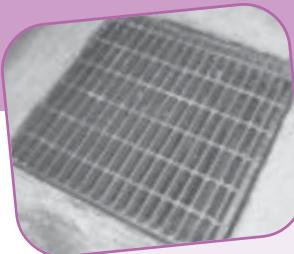

ของที่ระลึกของชาวฉีอี้ทุกชิ้น ทำอย่างประณีต ดูดี มีรสนิยม แพ็คกิ้งเยี่ยม บรรยายกาศยอด รา��าพอสมควร นี่เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ทุกคนไม่ลังเลที่จะซื้อของที่ระลึกกลับบ้าน หากไม่รู้ว่าเป็นของมูญนิธิแล้วเทืนสภาพอย่างนี้ เรากองต้องคิดว่าถ่ายจากเอ็มโพเรียมหรือพารากอน แน่นอน

อาสาสมัครสาวกำลังเล่นเปียโน ขับกล่อมผู้ป่วยในโรงพยาบาลฉีอี้ที่เมืองอัวเหลียน บรรยายกาศไม่ต่างจากโรงเรียนชั้นหนึ่งในบ้านเรา

ที่สมนาราม ถือเป็นนักของ
ท่านธรรมชาติ ที่มีเราทึ่งกับ^๔
ทุกวิธีการที่นำมาใช้เพื่อการ
ประดายทรัพยากรและพลังงาน
วิธีหนึ่งก็คือการใช้ตะแกรงช้อน
ไปอีกชั้นของไฟฟ้าท่อระบายน้ำ

ทุกช่อง เพื่อกันเศษหินคราดหลุดลงไปทำให้ห่อตัน^๕
ทำให้ไม่จำเป็นต้องลอกหอกกันอย่างเดือนเมืองไทย

การให้วัตถอนรับเป็นภาระทั้งเมืองไปถึง
และเมื่อลากลับด้วยความนอบน้อมและรอยยิ้ม^๖
พร้อมเสียงเพลงนั้นเป็นธรรมเนียมปฏิบัติปกติ
ของชาวเชือจี้ที่พากเกราต่างประทับใจกันทุกคน

การเชิดชูคนทำดีใน
ขณะที่ยังมีชีวิตอยู่ นี่คือ^๗
ภาพของอาสาสมัครที่มา^๘
ช่วยทำงานบ้านร้อยๆ คน^๙
ที่โรงแยกยะรื้อเชิงเคิลเนย์^{๑๐}

ทุกคนต่างยิ้มแย้มแจ่มใสและทำงานแยกขยะด้วย^{๑๑}
ความเต็มใจโดยไม่มีใครได้รับค่าตอบแทน^{๑๒}

ภาพนี้ออกเรื่อยๆ อย่างคือแม้แต่ผู้พิการ^{๑๓}
ก็ยังอุทิศตัวเป็นอาสาสมัครได้และการคัดแยก^{๑๔}
กระดาษของเขานั้นพิถีพิถันเหลือประมาณ คือ^{๑๕}
ต้องแยกกระดาษขาวออกจากกระดาษเบื้องหนึ่ง^{๑๖}
ด้วยการตัดขอบขาวออกเพื่อให้เกิดประโยชน์^{๑๗}
สูงสุดในการรีไซเคิล^{๑๘}

กองไม้เหล่านี้ไม่ใช่สำหรับทำเฟอร์นิเจอร์แต่เป็น^{๑๙}
ไม่ที่ถูกคัดแยกประเภทและเรียงช้อนกันอย่างเป็น^{๒๐}
ระเบียบ เพื่อการขนไปทำฟินให้ความร้อนในโรงครัว^{๒๑}
และอื่นๆ ที่ต้องแยกเพื่อจะได้ใช้ประโยชน์จากไม้ที่แห้ง^{๒๒}
สนิทและให้ความร้อนได้ดีก่อนไม่ที่ยังชื้นไม่ได้ขนาด

ห้องควบคุมกลาง^{๒๓}
ระบบดิจิตอลสมบูรณ์^{๒๔}
แบบของสถานีโทรทัศน์^{๒๕}
ตัวอ้ายที่กิดขึ้นเพื่อเป็น^{๒๖}
โทรทัศน์สื่อสารสถานี^{๒๗}
เดียวในใต้หวัน นำเสนอ^{๒๘}
เรื่องราวๆ ๆ ที่เกิดขึ้นในใต้หวันและเครือข่ายฉีโอลจี้หัวโลก^{๒๙}
ทำให้หัวโลกได้สัมผัสถึงพลังแห่งการทำความดีอย่างน่าทึ่ง^{๓๐}
ที่น่าทึ่งก็คือควบคุมด้วยสาวน้อยที่เห็นเพียงคนเดียว^{๓๑}

ดูภาพนี้แล้วจะไม่มีทาง^{๓๒}
รู้ว่าใครเป็นผู้ให้หรือผู้รับ^{๓๓}
กันแน่ ความจริงก็คือชาว^{๓๔}
ฉีจี้ในชุดน้ำเงินขาวเป็น^{๓๕}
ผู้ให้ที่อบน้อม เพื่อขอบคุณ^{๓๖}
ผู้รับทำให้เขามีโอกาสเป็น^{๓๗}
ผู้ให้ เทืนภาพอย่างนี้แล้ว^{๓๘}
คนไทยคิดอย่างไร

ทุกปี 2 โถงรั้นแลร์^{๓๙}
ที่โรงพยาบาลฉีจี้ใน泰เปล^{๔๐}
กลุ่มแพทย์และพยาบาล^{๔๑}
จะร่วมกันร้องเพลงและ^{๔๒}
แสดงรีวิวประกอบเพลง^{๔๓}
พร้อมเสียงน้ำชา อาหารว่าง ให้กับผู้ป่วยเพื่อสร้างขวัญและ^{๔๔}
กำลังใจที่ดี โดยแพทย์และพยาบาลตั้งใจทำด้วยหัวใจไม่^{๔๕}
ต้องให้ความบังคับ

ຫ້ອງເຮັດວຽກ ໂຮຍ່ານຄືລະຈົບປະກຸມ: ອອຍ່າງຊັ້ນດຳ ຈັດຈຸດຈົບປະກຸມ

ການເຮັດວຽກປະນັນ ໃນນຸ່ມມອງຂອງ ພ່ອແມ່ຜູ້ປັກຄວອງຮຸນໃໝ່ ນັບວ່າເປັນ ເທຣນີ້ໃໝ່ ທີ່ກຳລັງມາແຮງແຂງເທຣນີ້ ເກົ່າ ຈຸ່າຍ່າງເລີ່ມຕົ້ນຕີ ຍິນນາສັດຒກ ຮ້ອງ ວ່າຍນ້ຳ ບາງຮາຍດີນຽນສັງລູກໄປເຮັດວຽກ ກັບຄືລປິນມີເຊື່ອຕ້ວຍຄາເວີຍນແພງລືວ ເພື່ອວ່າງວ່າລູກຂອງຕ້ວາເວົງຈະໄດ້ມີກົມົງຮູ້ ດ້ານຄືລປະຕິດຕ້ວາ ໂດຍໄມ່ສັນໃຈວ່າເຖິງ ຈະຂອບປຶກຕ້າຍຈົງ ຈຸ່າຍ່າມີ

ແຕ່ໃນອົກມຸນທີ່ຂອງໂຮງເຮັດວຽກພຸຖອ ສາສາວັນອາທິທຽມ ວັດທະນະທານວັນສະຫະງົງ ພຣະອາຈາຣຍ໌ທຸນໆຮູປ່ນີ້ ກຳລັງທຸ່ມເທ ເວລາໃຫ້ກັບເຖິງ ຈຸ່າຍ່າມີ ຊື່ວິຕ ທີ່ສັນໃຈໄຟຮູ້ງານດ້ານຄືລປະ ໄດ້ຜັກເຮັດວຽກ ເຂັ້ມງຽບກັນອ່າງເຈົ້າຈົງເຄາຈັງ ສຸກສານາ ແລະມີຄວາມສຸກ ທັກສີບໍ່ແລະຄູ້ໃນນັນະ ເຕີຍວັກນ ກີ່ໄດ້ເຮັດວຽກຮ່ວມມືກົງກັນໄປ ຕ້ວາ ທັກທາງທຽບແລະທາງຂ້ອມ ໃນ ຫ້ອງເຮັດວຽກຕິດແວ່ງ ພຣ້ອມວັດດຸອຸປະກຣົນ ການເຮັດວຽກກ່ອນອ່າງດີ ຜູ້ເຮັດວຽກນາ ເພີ່ງແຕ່ຕ້ວາເທົ່ານັ້ນ

ທີ່ສຳຄັນ ເຮັດວຽກຕິດແວ່ງ.....ນີ້ຄືວ ເຮັດວຽກ

ຈາກເກນົນວ່າຍສຸ່ພະນັກວາດຮູປ

ພຣະມາທາສນໂໂຄລ ສີຮອມໂນ ພຣະາ
15 ອາຍຸ 27 ປີ ຄື່ອພຣະທຸນໆຮູປທີ່ເຮົາ
ກຳລັງກລ່າງຄົງ ຂອບວາດຮູປນາຕົ້ງແຕ່

ເຖິງ ຕັ້ງແຕ່ຢັບໄມ້ໄດ້ເຂົ້າໂຮງເຮັດວຽກ ໂດຍ ໄດ້ຮັບແບ່ນດາລຈີຈາກພື້ນຍໍທີ່ວາດ ຮູບເກັ່ງເໜືອນກັນ ພິກຝັກກາວາດຮູປ ຕ້ວຍຕົນເອນມາຕລອດຈານໄດ້ເປີຍຄູອຂ່ອງຮູມ 6 ປະໂຍຄ ແລ້ວຕ້ວຍປະປົງຄູ້າຕີ ຮັ້ງສາສົຕ່ຈຳຈາກ ມ.ສ.ຮ. ຈົນໄດ້ມີໂຄກສ ມາກຮາບໜ່ວງປັບປຸງຄູ້າຕີນທະ ແລະ ເກີດເລື່ອມໃສສົກຮອງຈານຂອມາຍຸ່ດ້ວຍ ແລະກີ່ໄດ້ເປັນຄຽງສອນໂຮງເຮັດວຽກພຸຖອສາສນາ ວັນອາທິທຽມຕັ້ງແຕ່ນັ້ນເປັນຕົ້ນນາ

“ແຮກ ຈຸ່າຍ່າມີສອນແຕ່ອຮົມຮະ ແຕ່ກີ່ວາດຮູປມາຕລອດຕັ້ງແຕ່ເປັນແຜຣ ຈນວັນ ທີ່ມີໄປຢືດເຂົ້າລາຍການໄວ້ນກະຽດຕາ ດຳ ລວງພີທີ່ສອນຄືລປະນາເຫັນເຂົ້າ ທ່ານວ່າ ຜົມອ່ານຄຽງເລີຍ ທ່ານກີ່ເລຍບອກວ່າ ສອນຄືລປະເລົາຍ່ອຍ່າໄປສອນອຮົມຮະເລຍ ເປັນຄຽງຜູ້ຊ່າຍອູ້ໄດ້ປັດເຕີຍວິບທີ່ສອງທ່ານ ກີ່ກົດໃຫ້ເປັນຫັ້ວໜ້າແຜນກືລປະເລຍ”

ນັ້ນເຄືອຫຼຸກຮັດນີ້ເມື່ອປີ 2545 ນັບ ຕຶງວັນນີ້ທ່ານສອນຄືລປະກັບເຖິງ ຈຸ່າຍ່າມີ 5 ປີແລ້ວ

ບາດແຄນບາກຮັພຍ໌ແຕ່ໄປມາບາດແຄນພັລັງໃຈ
ໃນຮະຍະແຮກຂອງການສອນຄືລປະໃນ
ໂຮງເຮັດວຽກພຸຖອສາສາວັນອາທິທຽມນັ້ນ
ເປັນໄປຕ້ວຍຄວາມຫຼັກທຸລເພວ່ອສົມຄວາ
ເພຣະບາດແຄລນບໍຈັນ ໄມວ່າຈະເປັນ
ເຮືອງຂອງອຸປະນະ ກະຊາດ ດິນສອ ແຕ່ຕ້ວຍ

พลังใจเกินร้อย พระอาจารย์มุ่งมั่น
รำถภาพด้วยฝีมือตอนเงยเป็นไว้ทุกวัน
แต่เป็นภาพพยาบาลทั้งหมด เพราะไม่มี
เงินจะซื้อสีเหมือนกัน จนมีจำนวน
มากพอสมควร และวันหนึ่งแสงสว่าง
ปลายอุโมงค์ที่ประกาย เมื่อท่าน
ปรึกษากับไยมผู้ใหญ่ที่นับถือเหมือน
โอมแม่แล้วได้คำแนะนำว่า จะจัดแสดง
ภาพให้แล้วว่าหากมาดูเอง จากภาพ
รำถาวรทำ 65 ภาพในการจัดแสดง
ครั้งแรก ได้เงินมา 4 หมื่นกว่าบาท
พระอาจารย์ติ่จิ่ยิ่ง เพราะจะได้เงิน

“

ความประทับใจดี๊ดี
อย่างในหลวงศิษย์ชักดู
วาครุณไปตลาดล็อตเตอรี่ฯ เป็นศิลปิน
แล้วก็อย่างในหลวงศิษย์ได้ทำงานส่วนรวม
โครงการปูมานะมูลกันช่วยคนชาวบ้าน
อย่างดูจะภูมิใจมาก

”

มาชี้อีสีซึ่งกระดาษให้ลูกศิษย์ติดๆ ได้เรียนกันอย่างไม่ยากแค่นั้น

“ต้องตั้งคณะกรรมการครูแลเงิน เพื่อกันการครหา เพราะถ้ามีข้อครหา ต่อไปคนที่บริจาคมาก็จะไม่ให้มารือก เงินนั้นก็ใช้ได้ตลอดปี 46 พอดีปี 47 มีกำลังใจแสดงภาพมากขึ้นก็ได้เงิน เป็นแสน”

ด้วยเหตุนี้ ห้องเรียนศิลปะจึง ดำเนินต่อมาได้อย่างต่อเนื่อง แต่ก็ เป็นไปอย่างพอเพียง เพราะแม้จะ มีสี มีกระดาษให้เด็กๆ แต่สภาพ ห้องเรียน ก็ยังทรุดโทรมไปตามสภาพ เด็กๆ นั่งว่าดีบึกเหงื่อไหลโคลยอยไป เพราะขาดแคลนทุนทรัพย์ที่จะมาตรฐาน

บูรณาการสอนศิลปะบวกธรรมะเป็น ครั้งแรก

ด้วยความมุ่งมั่นที่จะสอนเด็กๆ ให้มีองค์ความรู้ทางด้านศิลปะและ ธรรมะไปพร้อมๆ กัน พระอาจารย์ จิบูรณการการเรียนการสอนธรรมะ กับศิลปะในรูปแบบใหม่ ด้วยการให้เด็กๆ เรียนธรรมะช่วงเช้าและเรียน ศิลปะช่วงป่าย คือไม่ว่าจะเรียนอะไร ที่โรงเรียนพุทธศาสนาวันอาทิตย์จะ ต้องเรียนธรรมะก่อน 3 ขั้วโมงเพื่อ เป็นการปูพื้นฐานทางธรรมะ แล้วจึง จะเรียนวิชาการทางโลก ที่น่าสนใจ ก็คือพระอาจารย์จะสอนแทรกธรรมะ เพิ่มเติมในระหว่างการเรียนศิลปะ ตลอดเวลา ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของ การทำ samaadhi ก่อนเรียน การสอนให้ เป็นระเบียบด้วยการท่องคถา ก่อน เรียน (คถาเพื่อให้สนใจในบทเรียน)

การทำโถชีทเด็กที่ทำสีตกพื้นด้วยการให้นั่งสมาธิ 5 นาทีก่อนจะเรียนต่อ

ແຈ້ງມີກູລືກ ຈະນັກອໍາຍ້າ ອູ້ບ້າງ ແຕ່ ເຕັກໆ ເຮັດວຽກ ກັນອໍາຍ້າງ່າງຮ່າງເຮັງ ແລະ ສຸກສູນານ ເພຣະພຣະອາຈາຣຍ໌ມີຄວາມ ສາມາຮັດເຂົພາະຕົວໃນກາຮ່ອນຄືລປະ ທີ່ໄມ່ເໜືອນໂຄຣ ນ້ຳເສີຍທີ່ເຕີມໄປດ້ວຍ ເມຕຕາ ທຳໄຫ້ເຕັກໄມ່ເກົ່າງ ມູນຕ່າງໆ ອູ້ກຳນຳມາໃຫ້ປະກອບກາຮ່ອນທີ່ເຕັກໆ ເພີດເພີ້ນຍ່າງໄມ່ຮູ້ຕົວ ໂມ່ນ່າເຊື່ອວ່າ ເຕັກໆ ຈະ ອາຍຸ 6-8 ຂວະຈະອູ້ກັບທີ່ໄດ້ສຶ້ງ 2 ຂ້າມົງໂດຍໄມ່ເບື້ອ

ເຮັດວຽກນີ້ໄປຕ້ອງມີໃບສົມັກຮ ແກນເຮັນ ຮວມກັນໄດ້ຖຸກຮະດັບ

ທີ່ນ່າສັນໃຈກີ່ເຕັກໆທີ່ມາເຮັນທີ່ນີ້ ມີໜ່າຍວ່ຍ ຕັ້ງແຕ່ 6-7 ປີ ຈນຄື 15-16 ປີ ກີ່ມີ ແລະ ສາມາຮັດເຮັດວຽນຮັມກັນໄດ້ ໃນ ເວລາເຕີຍກັນ ໂດຍພຣະອາຈາຣຍ໌ຈະສອນ

“

ຈະວັນນະນີ້ໄປຈີ່ຕະຫຼາຍການກ່ວ້າບັນກະນະຕານດຳ
ຂລວງຊື່ກໍລອນດີລປະນາເບີນເຈົ້າ ຈ່າຍນ່ວຍເມື່ອນີ້ມີອະນຸມື່ອນດຽງລະ
ກ່ານກົ່ລຍບ່ອກວ່າລອນດີລປະເຫດຕະລູກ່າໄປລອນຮ່ວມະເລຍ

”

ตามความสามารถของเด็กแต่ละคน ให้วัดกันได้อย่างอิสระ ใครอยากจะเรียนที่นี่ก็ไม่ต้องยุ่งยากอะไร มาแสดงตัวว่าอยากรีบเรียนท่านก็รับแล้ว

ขออย่างเดียวมีความมุ่งมั่นและเอาใจใส่ เอาจัง เ เพราะที่นี่เรียนพรี ท่านก็อยากรู้จะให้ลูกศิษย์ทุกคนได้รับผลสำเร็จจากการเรียนตามอัตรากำลังมากกว่าที่จะมาเรียน เพราะเห็นเป็นแฟชั่น

ด้วยเหตุนี้ ศูนย์คุณธรรมจึงเข้ามา เสริมหนุนเพื่อยกระดับให้ห้องเรียน ศิลปะของพระอาจารย์เป็น “ศูนย์การเรียนศิลป์ประรรร์มตั้มแบบ” อย่างแท้จริง มีสภาพแวดล้อมที่น่าเรียนยิ่งขึ้นด้วย การปรับปรุงห้องเรียน ติดแอร์ จัดหาอุปกรณ์วัสดุที่ได้มาตรฐาน ทั้งกระดาษ ดินสอ และลี พร้อมมูล ด้วยหวังว่า เมื่อห้องเรียนศิลป์ประรรร์ม

แห่งนี้ประสบความสำเร็จ น่าจะเป็นแนวทางหนึ่งที่จะทำให้เกิดศูนย์ศิลป์ ธรรมในลักษณะเดียวกันอีกในพื้นที่อื่น ๆ เพราะเห็นแล้วว่า ด้วยแนวทาง เอกเช่นที่พระมหาสมโภชกำลังดำเนิน การอยู่นี้ สามารถสร้างเด็กๆ ให้มีภูมิรู้ทางศิลปะพร้อมๆ กับมีธรรมาภิจิตใจได้อย่างกลมกลืน

เชือແງວໃນອາຄຕເຣມສຳລັບນີ້ ຂຶ້ດັ່ງ ທີ່ເກີດຈາກການປັນຂອງພຣະອາຈາຣຍ໌ ປະຕະດັບວັກການເພື່ອຊ່ວຍກັນສ້າງສຽງສະຫະ ບານທີ່ ໃຫ້ກັບສັກຄົມໄປພ້ອມ ຖ້າ ກັບການເປັນຄົນດີຂອງສັກຄົມຍ່າງແນ່ນອນ

หนึ่งวันของพระมหาสมบัติ ธรรมโม

โครงการนี้บังชี้ยังยืนไปได้นานแค่ไหน

ทราบได้ที่ยังมีคนซื้องานศิลปะ อาทิตย์ที่จะไม่มีทางล้ม พระอาจารย์คิดแต่ว่าตาราบที่ได้ที่พระอาจารย์อยู่ ตรงนี้ทำได้เมื่อใดที่พระอาจารย์ไม่อยู่ก็มีคนทำแทน หลวงปู่ท่านพูดไว้ เสนอไม่ติดยึด สุมติว่าพระอาจารย์ โถนย้ายไปหลังจากเมริการพระอาจารย์ ก็ไปทำที่บ้านอีก ถ้าพระอาจารย์โถน ย้ายไปเชียงใหม่ พระอาจารย์ก็ไปทำที่ เชียงใหม่อีก พระอาจารย์ไม่กลัวว่าจะ นับหนึ่งพระว่าพระอาจารย์ก็มีน้ำใจ ในศักยภาพของตัวเอง แล้วตอนนี้ ภาพว่าด้วยอาทิตย์จะทำได้ไห

กานພອຈະບອກຮາຄາໄດ້ໄກ

กີ່ຫລັກໜີ່ນຳຫວັບກາພສີ້ນໍ້ານັ້ນ ສິນໍ້າກີ່ຫລັກພັນປາຍໆ ອາດມາວ່າຂາຍຮູບ ໄດ້ 3 ຮູບເກີ້ມ້ອສີ່ໃຫ້ເຕັກໄດ້ທັງປັນແລ້ວ ອ່າຍາງ -ton ນິ້ນການວັດກາພວ່າດທ່ານ (ກາພເໝືອນ) ກີ່ຕັ້ງ 12 ຄົວທີ່ຮອ ພຣະອາຈາຣຍ໌ ອຸ່ນ

ແລ້ວກ່າວໃຫ້ເວລາເຫັນໄທບວດ

ຕັ້ງແຕ່ 2 ທຸ່ມຄື່ງເຖິງຄືນທຸກວັນ ເພຣະປລອດຈາກກິຈຂອງສົງໝົງ ແລ້ວ ຕອນກາລາງວັນກີ່ໄປສອນໜັງສີ່ໂຮງເຮັດວຽນ ຕ່າງໆ ບຣຍາຍອຣມະ

ວັດຮຽນມານີ້ພຣະວາຈາຣຍ໌ໄປຄອນກໍໄຫນ

ກີ່ມີ 3 ໂຮງເຮັດວຽນ ມີວັດນານານທີ່ວິທີຢາ ຄລອງເກລືອ ແລ້ວເຄຣ່ງຮູບບຸຕຣອຸບຄົ້ນກີ່ 3 ວັນ ອີກວັນທີ່ນີ້ກີ່ເປັນວາຮະຂອງວັດ ອີກວັນທີ່ນີ້ພຣະວາຈາຣຍ໌ໄປເຮັດວຽນວັດຮູບ

ພຣະວາຈາຣຍ໌ຍັງເຮັດວຽນຫຼຸດປອງຍຸ?

ເຮັດວຽກທ່ານວາຈາຣຍ໌ສຳນານ ພັນຍົງຈຸດວັດ ຄົວ ເປັນສິລປິນວັດຮູບປົວສະ ອາດມາ ມີຄວາມເຫັນວ່າຄວາມຮູ້ມີເທົ່າໄໝໄໝພວ ເກັ່ງແລ້ວກີ່ຍັງມີເກັ່ງກວ່າເຮົາອືກ

ກ່າວໃຫ້ເວລາໄກນປົບປັດວິປະດາ

ວັດຮູບເປັນເໝືອນກາວິປັບສົນ ສັງບາວ່າເຍອະແລ້ວກີ່ໄດ້ເປັນມາເຊື້ອສີ່ໃຫ້ ລູກສີ່ຕໍ່ວ່າ

ກ່າວກີ່ໃຫ້ແນວການນີ້ໃນການປົບປັດສົມາຮີ

ຄັບຄືການປົບປັດສົມາຮີໃນພຣະພູທອ ສາສານນີ້ມັນມີທາຍວິທີການ ບາງຄົນນັ້ນ ແລ້ວດີ ບາງຄົນເດີນແລ້ວດີ ແຕ່ອາຕາມາ ທຳແນະນີ້ແລ້ວມັນດີ ວັດຮູບແລ້ວຈີຕິຈີ ສົງບົດ ຜົມອົກົດີຂຶ້ນເຮືອຍໆ

ຄົດຈະກ່າວໄວຕ່ອງອົກໄຫນ

ພຣະວາຈາຣຍ໌ຍົກໃຫ້ເຕັກມາເຮັດວຽນ ເຍະໆ ແລ້ວກີ່ຍົກໃຫ້ລູກສີ່ຕໍ່ວ່າ ດີປະໂຫຍ່ງ ຈາກການເຮັດວຽນຈົງໆ ຄວາມປරັດຖານກີ່ຕົ້ນ ອົກໃຫ້ລູກສີ່ຕໍ່ວ່າ ດີປະໂຫຍ່ງ ໄດ້ທ່ານສ່ວນຮົມເຄູ້ງປາມປະຈຸລັກໜ່ວຍ ຄົນຕາບດອຍບ່າຍນີ້ຈະກູມືຈຳນາກຈະຈະ ຂ່າຍຫລາຍ ຦ູ້ລົນອີ່ຫາຍປະຈານຸເຄຣະທີ່ ອະໄຮອຍ່າງນີ້ໄດ້ທີ່ນັ້ນເປັນສາරັນະ ປະໂຫຍ່ນ ແລ້ວກີ່ໃຫ້ລູກສີ່ຕໍ່ວ່າ ເປັນຄົນດີ ນໍາອຣມະຂອງພຣະພູທອເຈົ້າໄປໃໝ່ ແກ່ນີ້ ພຣະວາຈາຣຍ໌ພອຈີແລ້ວ

ดร. จารุณ พุฒา ณ อุหรา จากนักวิทยาศาสตร์到ผู้ชี้งไหเม

คุณฯ คงได้อ่านเรื่อง
โรงเรียนสัตยาไสกันไปแล้ว
ฉบับนี้เรามาเจาะลึกถึงจิตใจ
ของนักวิทยาศาสตร์เอกซ์คลูซีฟไทย

เดือนหลาภล้านบาทเพื่อมาเป็นครุส่วน
หนังสือในดินแดนที่ห่างไกลความจริงทางวัฒนธรรม
แต่เปี่ยมล้นด้วยความจริงด้านจิตใจ ผู้มุ่งมั่นกับแนวคิดที่
จะสร้างเด็กไทยใหม่ให้เป็นเด็กดีจริง ๆ ด้วยการนำเอาการ
ทำสมารอ米เป็นประตุสุความเป็นเลิศทางวิชาการ

จากเด็กชายอาจอบที่เกิดมาท่ามกลางเสียงกระเบิดช่วง
สงครามโลกครั้ง 2 เมื่อ 6 พฤษภาคม 2483 ลูกชายของ
ม.ล.มาโนนิ ชุมสาย ณ อุดรฯ สำนักงานแห่งตึกชั้นเรียนของเมืองไทย
ติดตามคุณพ่อไปเรียนต่างประเทศจนได้ดักแด้เครื่องจากอังกฤษ
เป็นผู้ออกแบบระบบการร่อนลงจอดของยานไวโกร์ 2 ลำ
ของนาชาติ เชี่ยวชาญในโครงการสร้างจรวดเพื่อใช้ในกิจการ
ฟันเทียมของสภารัฐแท้จรด เป็นนักวิทยาศาสตร์ดีเด่น
เป็นครุส่วนโรงเรียนวิถีพุทธดีเด่น เป็นนักประชญาภิญญาไทย
จาก ม.นเรศวร และปัจจุบันเป็น ส.ว.สมัยล่าสุด

ทั้งหมดนี้ ดร.อาจอบยืนยันมาตลอดว่า เป็นผลจากการ
นั่งสมาธิอย่างต่อเนื่องมาตั้งแต่อายุ 15 ปี เท่านั้น!

อะไรคือ แรงบันดาลใจในการสร้างโรงเรียนสัตยาใส

เริ่มต้นตั้งแต่อายุ 15 นั้นเอง เพราจะว่าตอนนั้นเขาวิตขอของ
มันเปลี่ยนไป จากเด็กที่เกรropolสมควรขอบเล่นกับลูกกระเบิด
ทำลายลึกลับ ของ ชาวนเพื่อนคุยในห้องเรียน แกลังคุณครู แล้วก็
สอบได้ที่โอลิมปิก มาเป็นคนละคนเลยอะ ก็คือสอนใจฝึกสมาธิ
ปฏิบัติธรรม กล้ายเป็นคนใจเย็น เรียนหนังสือดี จากที่โอลิมปิก
กล้ายเป็นที่ แล้วก็ใครจะมาต่าม่าว่าอะไรเราเกิดมี

ในช่วงนั้นเองที่เริ่มฝึกปฏิบัติสมารอ米ก็เกิดแรงบันดาลใจหลาย
อย่างว่าเขินนี้เราต้องช่วยเหลือผู้อื่นตลอดเวลา ยกตัวอย่าง
สิ่งหนึ่งที่ผมตั้งใจตืออิชฐานไว้ตั้งแต่อายุ 15 ก็คือถ้าเกิดมี
สวรรค์จริงผมจะไม่ยอมไป ผมตั้งใจตืออิชฐานว่าขอให้ตกนรก
เพราสวรรค์นั้นมีคนตี้ยะและเราไม่สามารถช่วยเหลือ
เขาได้ แต่แรกมีคนที่เขาต้องร้อน เขามีความทุกข์ และเขาก็
ต้องการความช่วยเหลือจากเรา เพราจะนั้นผลลงในนรก
นั้นจะมีประโยชน์มากกว่าที่จะขึ้นสวรรค์ พอโถขึ้นมาันก็หา
สุทางอยู่เรื่อยๆ ตอนแรกอยากจะเลิก ไม่เรียนปริญญาเอก

ไม่เรียนอะไรทั้งสิ้นอย่างจะเข้าป่า แต่มันก็โคนเตือนอยู่เรื่อย
ว่าชีวิตนี้เป็นชีวิตของการช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ จะไปอยู่ในป่า
ตามลำพังก็จะเป็นการเห็นแก่ตัวมากเกินไป

มันก็คิดอยู่เรื่อย ๆ ในที่สุดก็เลยศึกษาต่อ เพราคิดว่าถ้า
เรามีปริญญาสูง ๆ แล้วใครจะฟังเรา ก้าวสู่ทางเรื่อย ๆ ก็
ออกไปบรรยายไปสอน ตั้งแต่อายุ 17-18 แล้ว ตอนนั้นอยู่ใน
ประเทศอังกฤษ ก็บรรยายเกี่ยวกับพระพุทธศาสนา เกี่ยวกับ
การฝึกสมาธิ พอกลับมารับราชการเป็นอาจารย์ที่จุฬาฯ สอน
คณะวิศวฯ งานสำคัญก็คือสอนสามอินัครับไม่ใช่สอนวิศวฯ
เพราลูกศิษย์จะสนใจกันมาก แต่ที่สอนเบื้องจริง ๆ ก็คือ
สอนทางด้านจิตใจ อันนั้นนิสิตเข้าตั้งเป็นหมรมขึ้นมาเองแล้วเรา
ก็ไปสอน อย่างเช่นรัฐวิทยาฯ ชั้นรัฐพุทธศาสนา ก็ไปสอนชั้นรัฐ
เหล่านี้แล้วก็พาโนรัฟต์ออกไปค่ายต่าง ๆ และผมก็จะนำสมาธิ
ทุกวัน ๆ อันนี้คือสิ่งที่ทำตั้งแต่สมัยโน้นแล้วก็หลังจากที่ได้
ทดลองเล่นการเมืองบ้างเป็นนักธุรกิจบ้างมีประสบการณ์
หลายด้านทั้งวิทยาศาสตร์ ทั้งอะไรต่ออะไร ในที่สุดก็ได้พบ
กับนักบุรุษท่านหนึ่งที่อินเดียก็คือท่านสัตยาโนนั่นเอง แล้วท่าน
ก็มองหน้าผมแล้วบอกว่าในชีวิตที่เหลือให้หันมาสนใจการศึกษา
ของเด็ก ท่านพูดแบบนี้จากจิตใจลึก ๆ ของท่าน ผมประทับใจ
มากครับ ผมรู้สึกว่าใช่แล้วล่ะ นี่คือสิ่งที่เรารอนานนาน

กำลังใจสัตยาใส จริงๆ เป็นอย่างไรครับ

ท่านเป็นอธิการบดีมหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียงมากที่สุดใน
อินเดีย คนแห่งกันเข้า มีโรงเรียนอนุบาลโรงเรียนประถม
โรงเรียนมัธยมที่ทุกคนก็แห่งกันเข้า แล้วท่านเป็นนักการศึกษา
ในขณะเดียว ก็สอนคุณธรรม แนวคุณธรรมตลอด ลูกศิษย์
ของท่านมาจากทุกศาสนา ท่านบอกว่าเมื่อเป็นชาวพุทธจะเป็น
ชาวพุทธที่ดีที่สุด เมื่อเป็นชาวคริสต์ที่ดีที่สุด
เป็นชาวมุสลิมก็เป็นให้ดีที่สุด ท่านจะเน้นอย่างนี้ แล้วก็ไม่ให้
ใครเปลี่ยนศาสนาของตัวเอง ผมเป็นพุทธผนกเป็นพุทธอยู่ตลอด
และท่านก็คุยกับเราเรื่องพระพุทธศาสนาเป็นหลักเลย

กลับมาเมืองไทยแล้วอาจารย์กำลังใจบังคับ

ผมก็เริ่มทดลองจากเด็ก ๆ ก่อน ผมไม่เคยสอนเด็กตัวเล็ก ๆ
เลยนะครับ ก็เลยไปอเด็กมาจากชุมชนแออัด คุณพ่อคุณแม่
เขาก็ยินดีก็เลยเริ่มสอนเรื่องอบรม แล้วเราก็เจอว่าชีวิตเขาก็ติด
การเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดี พ่อแม่เขาก็พอใจ ถึงตอนนั้นก็
เลยบอกพรรคพากเพื่อนผู้ง่วงว่าถึงเวลาแล้วที่เราจะเผยแพร่ไปสู่ครู

กี เลยจัดอบรมครูทั่วประเทศ พอจัดอบรมครูได้ 15,000 กว่าท่าน เขาก็เรียกว่าองค์กรน้ำใจของชาติ ไม่ใช่ พวกเราก็เลยเห็นว่าถึงเวลาแล้วที่เราจะตั้งโรงเรียนจริง ๆ เป็นโรงเรียนด้วยอย่าง นั้นเป็นจุดกำเนิดของโรงเรียนครับ

อาจารย์เจ้าแนวคิดที่สร้างหลักสูตรนี้มาจากไหน

เรายากให้มันใช้ได้ทั่วประเทศ และก็ค่อนข้างจะยากลื้นด้วย เพราะฉะนั้นเราควรจะใช้หลักสูตรของประเทศไทยก่อน ไม่ใช่ว่า เราไปสร้างโรงเรียนซึ่งแห้วกแนวโน้มไปทั้งหมด เรายังต้องสอนเด็กให้พร้อมที่จะสอบเข้ามหาวิทยาลัยได้ เมื่อเขางาน ม.6 นั้นก็คือ เราต้องใช้หลักสูตรแกนกลางของรัฐบาล ของกระทรวงศึกษาฯ แต่เราก็ใส่ของเราย้ายไป ที่จะสร้างคนดี เพราเราต้องการสร้างคนดีให้เหมือนสิ่งอื่นใดเราไม่ต้องการเอาแค่เก่งอย่างเดียว เพราะฉะนั้นเราก็จะมีแนวทางต่าง ๆ ของเราเช่นตื่นแต่เช้า ฝึกสมาร์ท พัฒนาตนอรมรุณ คือเราจะทำอย่างนี้เป็นประจำ และ ก็บูรณาการเสริมคุณธรรมเข้าไปในทุกวิชา ทุกภาระ ตลอดเวลา เราไม่กฎที่สำคัญที่สุดเพียงข้อเดียวในโรงเรียนก็คือความรักความเมตตา

ครูก็เป็นต้องพานการอบรมอะไรอย่างไรกันครับ

ตอนคัดเลือกครูเราให้เขามาอยู่ที่นี่แค่ 3 วัน และเราก็จะคัดครูที่จะอยู่กับเรา หลังจากนั้นก่อนเปิดเทอมซัก 2 อาทิตย์ เราก็จะมีการอบรมในโรงเรียนก่อนที่จะเปิดเทอมก่อนที่เด็กจะมา เพราะฉะนั้นก็ไม่เกิน 2 อาทิตย์ที่เราจะอบรมเขา แต่การอยู่ที่นี่อยู่ในบรรยากาศอย่างนี้จะครับ ครูเข้าจะค่อย ๆ เปลี่ยนแปลงเอง จากที่ผ่านมาดูแล้วอิทธิพลสูงสุดที่ครูเข้าจะเกิด การเปลี่ยนแปลงก็คือฝึกสมาร์ท อิทธิพลที่รองลงมาแล้วก็มีความสำคัญก็คือเด็กเองครับ เด็กของเรามีแต่ความรัก เข้าไปกอดครูอย่างนี้ จิตใจของครูก็เปลี่ยนแล้ว พอกลายได้เจอความรักจากเด็ก ๆ ชีวิตเขาก็เปลี่ยน

“

เราไม่ต้องคิดว่าเราจะไปแข่งขันกับคนกั้งโลก
เพราเราไม่ใช่คนจำเป็นอะไร
ในที่สุดเมื่อเราใช้วิถีทางของเรา
เด็กจะเกิดปัญญาแล้ว
เขาก็จะทำอะไรต่ออะไรด้วยตัวของเขาวง
ที่เหนือกว่าฟรั่งด้วยซ้ำไป

”

อาจารย์เคยล่าบ่ำบ่อโรงเรียนสัตยาไส 57 โรงเรียนใน 35 ประเทศแล้ว

ตอนแรกก็ไม่ได้คิดจะมีเครือข่ายอะไรให้ใหญ่ไปทั่วโลก ผมเพียงแต่คิดว่าเราต้องเอื้อเพื่อเพื่อแผ่ไปสู่ประเทศไทยอีกบ้าน เราจะเป็นคนตีคนเดียวในโลกมันไม่ได้ เราต้องมีเพื่อนที่เป็นคนตีทั่วโลก ตอนแรกมันก็มีประเทศไทยอีกที่เด็กดีจะสร้างโรงเรียนพร้อม ๆ กัน ใน 3 ประเทศ คือแชนเมเบิย แนวป่า แล้วก็ไทย แต่ทั้ง 2 ประเทศนั้นไม่ไปขยายอยู่แล้ว ผมไปบรรยายไปอบรม เราก็รู้จักกันดีและมีความคิดเห็นตรงกันว่าเราต้องตั้งโรงเรียนตัวอย่างขึ้นมาันก็เลยเกิดขึ้น 3 แห่งพร้อม ๆ กัน

ที่นี่เราก็เห็นว่ามันต้องเอื้อเพื่อเพื่อแผ่นะ โลกของเรามันต้องเปลี่ยนไปด้วยกัน และประการที่ 2 คือ ผมต้องการให้โอกาสกับเด็กนักเรียนโดยการตั้งครูชาวต่างประเทศเข้ามา เพราะถ้าเรารอบรำชาวต่างประเทศในโรงเรียนของเรา เด็กก็มีโอกาสได้สัมผัสนักกับเจ้าของภาษา ได้เรียนรู้วัฒนธรรมได้เรียนรู้อะไรต่าง ๆ แล้วนอกจากนั้นแล้วครูชาวต่างประเทศได้สัมผัสถกับเด็กของเรา ชีวิตเขาก็เปลี่ยน เขากลับบ้านชีวิตเข้าเปลี่ยนหมัดเลย และเขาก็จะรักเด็กของเรามาก แล้วก็เชิญเด็กของเราไปต่างประเทศ ไปใต้หิวน ไปญี่ปุ่น ไปแคนาดา ไปอเมริกา ออกสเตเดีย นิวซีแลนด์ ไปกันทั่วโลกเลย

ผมใช้ชื่อว่าสถาบันการศึกษาสัตยาไส แล้วครูเหล่านี้ก็เข้ามาเรียนเป็นครอร์ลสัน ๆ สมัยก่อนผมเปิด 1 เทอมก็คือ 5 เดือน แต่ตอนหลังเห็นว่าไม่จำเป็นต้องยาวขนาดนั้น ครูหลายคนเขามีเวลาว่างเขามาไม่สามารถลาจากการเป็นครูของเขาก็เลยทำให้หลักสูตรสั้นลงเหลือเดือน 2 เดือนครึ่ง ซึ่งก็เพียงพอที่จะเปลี่ยนชีวิตของเข้า และเขาก็ใช้เวลาฝึกสอนกับเด็กของเราถึงวันนี้ก็ประมาณ 500 คนแล้ว

500 คนนี้ก็เป็นตัวแทนของชาติไปตั้งสัตยาไส

เข้าเป็นครูอยู่แล้ว เพราะฉะนั้นก็ลับไปเขาก็มีโรงเรียนของเขารองรับอยู่ แต่ในขณะเดียวกันโรงเรียนของเขามันอาจจะ

ทำอะไรไม่ได้มากนัก เขาเลยคิดไปตั้งโรงเรียน ในที่สุดก็ตั้งโรงเรียนขึ้นมาหลายแห่ง หลายจุดทั่วโลก โดยอาจารย์แบบการเรียนการสอนที่เรามีอยู่ในโรงเรียนนี้เอาไปใช้ทั้งด้านเลขแล้วก็ไม่เพียงแค่นั้น เขายังขอร้องให้ผมไปช่วยอบรมที่ญี่ปุ่นเลย ผมเลยต้องเดินทางทั่วโลก ไปช่วยเขาอบรมครูแล้วก็ตั้งโรงเรียนขึ้นมา พอกลับมาตั้งโรงเรียนแล้วเขาก็ยังต้องอบรมครูของชาตอ ก็ต้องไปเยี่ยมไปดูแลอยู่เป็นประจำเพื่อให้เป็นมาตรฐานเดียวกับของเรานะ

โรงเรียนสังฆภัณฑ์ปักธงไหน ในความคิดของอาจารย์

ผมตั้งเป้าหมายว่าเราจะต้องมีโรงเรียนตัวอย่างในทุกประเทศทั่วโลกภายใน 10 ปีข้างหน้า นี่คือแผนการที่ผมวางไว้ เองนะครับ ไม่มีใครบอกให้ทำ แต่ผมคิดว่าถ้าเรามีโรงเรียนตัวอย่างอย่างโรงเรียนลัทธาโนร์ในประเทศไทย ครูเขามาเยี่ยมมาชมจากทั่วประเทศ ถ้าเรามีทุกประเทศอย่างนี้มันก็จะเกิดการเปลี่ยนแปลงในวงการศึกษาทั่วโลก โดยที่จะหันมาเน้นด้านคุณธรรม หนึ่งสิ่งที่คนติดใจเนื่องลึกลับ แล้วเราจะได้อ่ายกันอย่างลงบินโภคของเรานะ

อาจารย์คิดว่าจะขยายโรงเรียนนี้ยังไงค่ะ ทราบว่ามีแค่ชั้นละ 1 ห้องเท่านั้น

เราเก็บเงินจากนักเรียนของเราว่าขาดรายเป็นคนเดียว ๆ ผมจะติดตามเด็กทุกคนที่อยู่ในมหาวิทยาลัย ตอนนี้ที่จะบอกรอไป 3 รุ่นแล้ว รุ่นแรก ๆ อายุปี 3 แล้ว ก็ประมาณว่าเขาก็ยังฝึกปฏิบัติสมารถอยู่เขาก็ยังไม่หลงไหลในเรื่องอื่น ๆ ยาเสพติดไม่มีไม่ดื่มเหล้า ไม่สูบบุหรี่ ก็ยังเหมือนเดิมอยู่ เราพบว่าเด็กของเรากลายเป็นคนที่ทุกคนนั้นและชอบมาก เพราะว่าเขามีสีสัน เข้าให้ เข้ายิ้ม เขารู้สึกดี พอเข้าห้องเรียนก็ไม่รู้สึกว่าเด็กของเรากลายเป็นนักเรียนดีเด่น ไม่ว่าเขาก็จะไปที่ไหน

โครงการตั้งบ้านเรียนฯลฯไปปักธงไหนแล้ว

อันนี้คือเป้าหมายของเรามาในขั้นตอนนี้ที่ไปว่าเมื่อเราทำโรงเรียนอนุบาล โรงเรียนประถม มัธยมแล้วและประสบความสำเร็จ ขั้นตอนต่อไปคือเราต้องทำตัวอย่างให้เห็นในระดับมหาวิทยาลัยด้วย แม้กระทั่งมหาวิทยาลัยเราก็ต้องเน้นความดีไม่ใช่เน้นแต่วิชาการ ความดีต้องมาก่อนเสมอ ที่นี่ผมจะเริ่มต้นด้วยการเปิดสอนในระดับปริญญาโทและเอกก่อน คือต้องมีครุภัณฑ์ให้ครุภัณฑ์ ซึ่งเราก็ไม่เน้นเรื่องปริมาณ เพราะเราไม่ได้เก็บค่าเล่าเรียนอยู่แล้ว เข้าต้องอยู่หอ ตื่นแต่เช้าไปปฏิบัติหนึ่งเดือนนักเรียนที่นี่ ถ้าเขากำหนดให้ได้ชีวิตเขามาเปลี่ยนแน่นอน เขายังจะเป็นบันทึกที่มีคุณธรรมสูงแล้วพวกที่เรียนปริญญาโทปริญญาเอกคือผู้ที่จะออกไปเป็นอาจารย์ เป็นครูต่อแล้วก็กลับเป็นผู้นำด้วย

อาจารย์คิดว่าจะขยายโรงเรียนนี้ยังไงค่ะ ทราบว่ามีแค่ชั้นละ 1 ห้องเท่านั้น

ความตั้งใจของเราก็คือทำเป็นตัวอย่าง และเราจะทำเป็นตัวอย่างที่ดีที่สุด เราจะมีการวิจัยวิเคราะห์ และมีการพัฒนาตัวเราเองอยู่อย่างต่อเนื่อง เราไม่จำเป็นเน้นปริมาณอะไรมากมาย เราเก็บตัวอย่างรับ南北ครับว่าเมื่อเราไม่ได้เก็บค่าเล่าเรียน การขยายมันแพงมาก อย่างปัจจุบันถ้าเราเพิ่มเป็นชั้นละ 2 ห้อง เราต้องสร้างห้องพัก เราต้องสร้างที่รับประทานอาหารใหม่ เราต้องสร้างห้องพระใหม่ เราต้องทำอะไรต่ออะไรใหม่ คืออย่างโรงเรียนของเราก็ลงทุนไปแล้ว 72 ล้าน ถ้าเพิ่มเราจะทำอะไรต่อเราต้องระดมทุนเยอะมาก จะไปสร้างโรงเรียนใหม่ก็คงไม่ไหว

อาจารย์คิดว่าการศึกษาบ้านเรากำลังปรับตัวอย่างไร

เรากำลังเปลี่ยนแนวทางการศึกษาของเราระบบทั่วไป ไม่ต้องคิดว่าเราจะไปแข่งขันกับคนทั่วโลก เพราะว่ามันไม่มีความจำเป็น เขายังจะทำอะไรต่ออะไรด้วยตัวของเขารองที่เห็นอกว่าพร้อมตัวเข้าไป

ในฐานะส.ว. ผมจะเข้าไปอยู่ในคณะกรรมการธุรกิจการศึกษาของวุฒิสภาคุณฑุ์ใหม่ แล้วก็จะมีโอกาสได้ไปพูดได้ไปคุยกันในเรื่องนี้ต่อไป

อนาคตให้อาจารย์ฟากข้อคิดถึงเยาวชนบ่าฯควรจะทำอย่างไรในการปัจจุบันนี้

ให้เราสร้างความดี ให้เราคิดแต่ลึกลับที่ดี พูดแต่ลึกลับที่ดี ทำแต่ความดี อย่าไปห้อใจอะไรมาก เพราะว่าคนที่จะทำอย่างนี้ในตอนแรกก็จะถูกมองว่าแปลกประหลาด แต่ในที่สุดความดีจะชนะ เพราะฉะนั้นไม่ต้องห่วง

“

พระองค์ท่านทรงเป็น
“สมเด็จแม่แห่งชาติตัวอย่าง”
พระบรมราชโภตสและพระราชนิรด้วย
พระกษัตริยานองพระองค์เอง
ทุกพระองค์ และเมื่อองค์ไหน
ทรงกระทำผิด ก็จะทรงลงพระวาม
เยี่ยงพ่อแม่ทั่วไป

”

ในฐานะพระราชินีว่า ทรงพอพระราชหฤทัยในพระราชกิจ
ต่างๆ ในฐานะพระราชินี แต่ทว่า “ทรงรักที่จะเป็นแม่มาก
ที่สุด”

๑๗๘ **หมูแม่น :** ยังนี้เอง ทุกคนถือรักพระองค์ท่าน
๑๙๙ **ชาย :** มิเพียงเท่านั้นนะ ในระหว่างเด็จเยือนต่าง
ประเทศ 14 ประเทศเป็นเวลา 4 เดือนในปี 2503 นั้น
พระองค์ท่านเบรียบเหมือนทุกทัณฑ์ธรรมอีกทำแท่ง
หนึ่งที่นำเข้าชุดไทยไปเผยแพร่ยังต่างประเทศทั่วโลก
ทำให้ต่างชาติชื่นชมประสิทธิ์และการแสดงแต่พระองค์
จนได้รับเลือกให้เป็นสตรีผู้แต่งพระองค์ดงามที่สุดใน
โลกจากผู้เชี่ยวชาญการออกแบบเครื่องแต่งกายสตรีทั่ว
โลกจำนวน 2 พันคนถึง 2 ครั้งในปี 2503 และ 2505

โดยกล่องพระองค์ส่วนใหญ่จะเป็นชุดผ้าไหมไทยที่
ถูกออกแบบให้สอดคล้องกับการแสดงแต่กายของชาวต่างด้าว
ได้อย่างแนบเนียน และที่ตกทอดมาถึงปัจจุบันที่เรารู้จัก
กันในชื่อ “ชุดไทยพระราชนิยม” ซึ่งมี 8 ชุดด้วยกัน
ซึ่งชุดไทยเรือนต้น ชุดไทยจิตรลดา ชุดไทยอัมรินทร์
ชุดไทยบรมพิมาน ชุดไทยจักรี ชุดไทยดุสิต ชุดไทยจักรพรรดิ
และชุดไทยศิ瓦ลัย เป็นต้น

๑๗๙ **หมูแม่น :** แล้วเรื่องของงานศิลปาชีพลักษณะ มีที่มา
อย่างไร

๑๙๙ **ชาย :** แหม หมูถามตรงประเด็นดีมาก ในช่วงที่ในหลวง
เสด็จเยี่ยมราชภูมิไปทั่วประเทศไทยนั้น สมเด็จฯ ท่านก็ตาม
เสด็จไปด้วยตลอด พระองค์ถึงเห็นว่าชาวบ้านส่วนใหญ่
จะเลยงานช่างและศิลปะท้องถิ่น จึงส่งเสริมและสนับสนุน
อย่างจริงจังให้มีการพัฒนาฝีมืองานช่างและศิลปะท้องถิ่น
โดยการรับซื้องานหัตถกรรมจากชาวบ้านเพื่อนำรักษาไว้
ช่างมือให้เลื่อมล้ำยและเริ่มโครงการศิลปาชีพเช่น

ด้วยพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์เพื่อฝึกช่างรุ่นใหม่ๆ
ขึ้นมาจากชาวนา ชาวไร่ที่พระองค์ท่านเสด็จไปเยี่ยมเยือน
จนพัฒนาต่อมาเป็นมูลนิธิส่งเสริมศิลปาชีพในสมเด็จ
พระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ หรือคุณยศิลปาชีพ
โดยเริ่มจากที่ บางไทร จพวนนครศรีอยุธยา เป็นแห่งแรก
และแตกสาขาไปทั่วประเทศในระยะต่อมา นับเป็นแหล่ง
สร้างช่างฝีมือรุ่นใหม่จากภูมิปัญญาโบราณทั่วทั้งถิ่นไทย
กลายเป็นสินค้าชื่อที่ต่างชาติทึ่งและอยากได้เป็นของ
สะสมกันทั่วโลก

๑๗๙ **หมูแม่น :** ค่ะ หมูก็สักยังบ้าน เพราะเมื่อเอารูปสินค้า
จากคุณยศิลปาชีพให้เพื่อนๆ เขาจะทึ่งกันทั้งนั้นว่า
ทำได้ยังไง หมูเองกลับไปเที่ยวนี้ว่าจะเหมามาแจกเพื่อนๆ
ที่เมืองอันกัน ติดอยู่แต่ยังขาดทุนทรัพย์นิดหน่อยเท่ากันเอง
อีก

๑๙๙ **ชาย :** นั่นไง ว่าแล้วก็ต้องวากเข้าเรื่องนี้จันได้ ย้ายไม่
ถือหอก เพราะยายถือคิดว่าอัญญาชื่อของยายเหมือนกัน
555 (หัวเราะทิ้งลังดังกร่านะ) ว่าแต่เรื่องของพระองค์
ท่านเนี่ยนะ ยังมีอีกพะเรอเกวียนเลยนะ คุยกัน 3 วันยัง
ไม่จบเลยนะหนู

๑๗๙ **หมูแม่น :** แหม คุณยายค่ะ หมูก็ไม่รับกวนคุณยายถึง
ขนาดนั้นหรอกค่ะ เอ้าแค่พอเป็นน้ำจิ้มแล้วกัน ถ้าเพื่อนๆ
อย่างรู้จะเอียดกว่านี้ หมูจะชวนมาเที่ยวเมืองไทยจะเลย
ติ่งให้แน่ เรายังได้ได้ดูถูกการค้าจากพวกนี้ด้วย

๑๙๙ **ชาย :** ไอเดียดีจัง ยายลับสนุนนะ บ้านนี้พ่อแคนนี่
ก้อนละกันนะ ยายเมื่อยมือแล้วละ

๑๗๙ **หมูแม่น :** ค่ะขอบคุณคุณยายสำหรับเรื่องราวดี ๆ ใน
วันนี้นะค่ะ แล้วคุยกันใหม่นะค่ะ บายค่ะ

ពីនិងការងារ វារសារ “គុណចរនំ” ខាងក្រោមនេះ នឹងការបង្កើតឱ្យទាន់តាមបណ្តឹង ការងារ ឬជាផ្លូវការ។ យើងត្រូវដាក់អាជីវកម្ម ឬសាលាគារ ឬសាលាសាអនុវត្តឃាត បានតាមស្ថាបននេះ។ ដែលមានរបៀបបង្កើតឱ្យទាន់តាមបណ្តឹង ការងារ ឬជាផ្លូវការ។ នៅក្នុងការងារ វារសារ “គុណចរនំ” នឹងការបង្កើតឱ្យទាន់តាមបណ្តឹង ការងារ ឬជាផ្លូវការ។ ឬនិងការបង្កើតឱ្យទាន់តាមបណ្តឹង ការងារ ឬជាផ្លូវការ។ ជាពីនិងការងារ វារសារ “គុណចរនំ” នឹងការបង្កើតឱ្យទាន់តាមបណ្តឹង ការងារ ឬជាផ្លូវការ។

ចំណាំ/ឱ្យការ	សាលាដែលបង្កើតឱ្យទាន់តាមបណ្តឹង ការងារ ឬជាផ្លូវការ	ពេលវេលា
ឱ្យការ “ក្រុមហ៊ុនការណ៍”	អាគភាពបានជំនាញ 11	ឈ. 17.00-17.30
ឱ្យការ “វិធីចរនំ”	អាគភាពបានជំនាញ ITV	ឈ. 05.30-06.00
ឱ្យការ “លេងអាសយដ្ឋាន”	អាគភាពបានជំនាញ 5	ឈ.-ក. កំណែថ្ងៃភ្លាស់រាយ
ឱ្យការ “គុណឯកការធម៌”	អាគភាពបានជំនាញ 5	គ. 05.55-06.00
ឱ្យការ “ពួកណាន៉ែនសារភាព”	អាគភាពបានជំនាញ 3 (សារគីឡូម៉ែត្រ 3 នាទី)	គ. 11.10-11.40
ឱ្យការ “ធម៌គុណឯកតែតុ”	អាគភាពបានជំនាញ 5	ល.-ស. 06.55-07.00
ឱ្យការ “ក្រុមហ៊ុនរាយ”	សាធារណរដ្ឋមន្ត្រី ក្រុមហ៊ុនរាយ ភ្នំពេញ	ស. 7.50 ន.
ឱ្យ គ.ប.ក.ប.អ.រ. រាជធានី	ក្រុមហ៊ុននាគារ ភ្នំពេញ	
ឱ្យការ “ក្រុមហ៊ុនរាយ”	សាធារណរដ្ឋមន្ត្រី ក្រុមហ៊ុនរាយ ភ្នំពេញ	ឈ. 08.30-10.00
ឱ្យការ “ក្រុមហ៊ុននាគារ”	សាធារណរដ្ឋមន្ត្រី ក្រុមហ៊ុននាគារ ភ្នំពេញ	ឈ. 10.00-11.00
ឱ្យការ “ក្រុមហ៊ុនការណ៍”	សាធារណរដ្ឋមន្ត្រី ក្រុមហ៊ុនការណ៍ ភ្នំពេញ	ឈ. 15.30-16.30
បររាយឱ្យការជាភាសាអង់គ្លេស	ខេមរោង ផ្លូវការ ទំនាក់ទំនង ឱ្យការជាភាសាអង់គ្លេស	ឈ. 18.00-20.00
ឱ្យការ “ក្រុមហ៊ុនអាណាពិជ្ជកម្ម”	វិទីវិទ្យាអាពិជ្ជកម្ម ឱ្យការជាភាសាអង់គ្លេស	៣០ ក.ក.៤៩
ឱ្យការ “ក្រុមហ៊ុនរាយ”	មួយរៀន ឬ ក្រុមហ៊ុនរាយ ភ្នំពេញ	១-៨ ស.ក.៤៩
ឱ្យការ “ក្រុមហ៊ុនបានបង្កើតឱ្យទាន់តាមបណ្តឹង ការងារ ឬជាផ្លូវការ”	ក្រុមហ៊ុនបានបង្កើតឱ្យទាន់តាមបណ្តឹង ការងារ ឬជាផ្លូវការ ភ្នំពេញ	10-13 ស.ក.៤៩
ឱ្យការ “ក្រុមហ៊ុនលេងអាសយដ្ឋាន”	មួយរៀន ឬ ក្រុមហ៊ុនលេងអាសយដ្ឋាន ភ្នំពេញ	12 ស.ក.៤៩
ឱ្យការ “ក្រុមហ៊ុនគុណឯកការធម៌”	មួយរៀន ឬ ក្រុមហ៊ុនគុណឯកការធម៌ ភ្នំពេញ	16-21 ស.ក.៤៩
ឱ្យការ “ក្រុមហ៊ុនតំបន់”	មួយរៀន ឬ ក្រុមហ៊ុនតំបន់ ភ្នំពេញ	16-23 ស.ក.៤៩
ឱ្យការ “ក្រុមហ៊ុនអាណាពិជ្ជកម្ម”	មួយរៀន ឬ ក្រុមហ៊ុនអាណាពិជ្ជកម្ម ភ្នំពេញ	17-20 ស.ក.៤៩
ឱ្យការ “ក្រុមហ៊ុននាគារ”	មួយរៀន ឬ ក្រុមហ៊ុននាគារ ភ្នំពេញ	18-20 ស.ក.៤៩

ສ່ວນສິດ ສຸມພູ້ອໍານວຍ

ເປັນຍັງໄປບ້າງຄະ ເທິກາລົບລົລືກຈບລົງແລ້ວ ປ່ຽນນີ້ຄົງດຶງເວລາເຮັດວຽກກັນອ່າງເຕັມທີ່ແລ້ວ ບາງແຫ່ງອາຈະກຳລັງສອບ ກາລາງເທອນກັນອຸ່ນກີ່ໄດ້ ສ່ວນຄົນທຳກຳຄົງທີ່ອັນເຮັດວຽກໃຫ້ເຂົ້າເປົ້ານາກຂຶ້ນ ພັນຈາກທີ່ຜ່ານພັນໜ່ວງເວລາແຫ່ງຄວາມ ສູນກັນສານາໄປແລ້ວ

ແລ້ວນັ້ນອັງ ທ່ານ ມີເຮືອອະໄຣສູນກີ່ທີ່ໄດ້ຮັດວຽກ ຖ້າໄດ້ຮັດວຽກ ກີ່ເລົາສູ່ກັນຝັ້ງໄດ້ນະ ໄກສະເໜີນມາເຂົ້າທ່າໄດ້ລັງພິມພົມ ນັ້ນອັງ ທ່ານ ກີ່ຈະໄດ້ຂໍອະຫວັດຕິມືອກັບບັນກັນແນ່ນອນ

ເອົາລະ ເຮົາມາສູນກັນດ້ວຍຄໍາຄາມປ່າຍ ທ່ານ ຈາກເຮືອງຮາວຕີ ທ່ານ ທີ່ເຮົາອ່ານກັນມາແລ້ວ ໄດ້ເລຍຄະ ຮາງວັລໃນຈົບນີ້ ຈະເປັນປະໂຍ່ນກັບທຸກຄົນເຊັ່ນເຄຍ ຕິດຕາມເອງທີ່ກ່າວ ດ້ວຍກົດໄປກ່ອນກີ່ມີຕື່ນເຕັ້ນນະໜີຄະ

- ທ້ອງເຮັດວຽກສິລປະທີ່ວັດຂລປະກາຕານ
ຮັບສຸກຢູ່ຮັບເດັກເຂົ້າເຮັດວຽກອາຍຸເທົ່າໄດ້
ກ. 6-7 ປີ
ຂ. 15-16 ປີ
ຄ. ໄມຈຳກັດອາຍຸ

- ບຸດໄທພະພາບນີ້ມີທີ່ສ່ມເຕັ້ງຈາກ
ພະພາບນີ້ທີ່ກ່າວມາແລ້ວ
ຂັ້ນໃໝ່ແນ່ນໝົມທັບໝົດກີ່ບຸດ
ກ. 6 ປຸດ
ຂ. 8 ປຸດ
ຄ. 10 ປຸດ

- ກົງຂ້ອເຕີຍທີ່ສໍາຄັນທີ່ສຸດຂອງ
ໂຮງເຮັດວຽກສັດຍາໄລຄືອະໄຕ
ກ. ຄວາມຮັກຄວາມເມຕັດຕາ
ຂ. ການເປັນຄົນທີ່ເກີດໄລ່
ຄ. ຄຸນອຽມ

ເຫັນໄໝຄະ ໄນຍ່າກເລຍໃໝ່ໄໝ ເພຣະຖຸກຄຳຕອບກີ່ອຸ່ນໃນເນື້ອຫາຂອງວາරສາຣເລີມນີ້ອຸ່ນແລ້ວ ເພຣະຈະນັ້ນອ່າຮອ້າຂ້ານະ ຂະ ອັບເຂົ້າມີຄຳຕອບທີ່ຄຸກຕ້ອງໃນການອົບດ້ານລ່າງ ກຣອກຂໍ້ອ່າຍ່າຍອຸ່ນຄຸນມາດ້ວຍ ແລ້ວຕັດໃສ່ອອງຕິດແສຕນປໍ່ສົງມາທີ່ (ໄກຣໄມ່ ອຍກາຕັດໜັງສື່ອ ກີ່ໃຊ້ຕ່າຍໍສຳເນົາໄດ້ນະຄະໄມ່ພິດກິດຕິກາແຕ່ອ່າງໃດ)

ກອງ ບກ.ວາງສາຣ “ຄຸນອຽມ”

32/152 ຊອຍ 65 ດ.ຮາມອິນທຣາ ລາດພຣ້າວາ ກທນ.10230

50 ທ່ານທີ່ຕອບຖຸກແລະໂຄດຕີ ຈະໄດ້ຮັບອອກຂວັງເກົ່າຈາກຄູນຍົກລະວະ ທີ່ທຸກທ່ານໃຊ້ປະໂຍ່ນໄດ້ອ່າຍ່າຍແນ່ນອນ ທ່ານມາດເບຕ
ສັງຄຳຕອບໃນວັນທີ 20 ລົງທາຄມ 2549 ນັ້ນຄະ

ແລ້ວພັກນິ້ນແມ່ ຈົບບໍ່ໜ້າ ຂະ

ເລັລຍຄຳຕອບຈົບກຣກກວາມ 2549 ຂ້ອ 1 -ຄ. ຂ້ອ 2 -ກ. ຂ້ອ 3 -ຂ.

➤ ຕັດຕາມວຽບ

ສັນກົບຄູນຍົກລະວະ ດັບຕິດຫາຄມ 2549

ຊື່ອັກຕົວ..... ນາມສກຸລ.....
ທີ່ອຸ່ນ.....

ໂທ..... ອື່ມເລື່ອງ(ຄໍາມີ).....

ຂອຕອບທີ່	1	ຄຳຕອບທີ່ຄຸກຕົວ.....
ຂອ	2	ຄຳຕອບທີ່ຄຸກຕົວ.....
ຂອ	3	ຄຳຕອບທີ່ຄຸກຕົວ.....

เด็กไทยแบ่งปันคุณธรรม “รามเกง แต่เราทำเป็นทีม”

ในเดือนมิถุนายน นักศึกษาจะเป็นเดือนแห่งความปลื้มปิติแล้วยังมีเยาวชนกลุ่มนี้ที่ใช้ชื่อว่า “Independent Team” ค้าขายร่างวัลชนะเลือกการประกวดหุ่นยนต์กู้ภัยระดับโลกในรายการ “World Robocup 2006” จากเยอรมัน สร้างความเชื่อให้กับนานาประเทศที่เข้าร่วมแข่งขันในครั้งนี้ เป็นอย่างมากว่าเด็กไทยทำได้อย่างไรทั้งที่เสียเบรียบหั้งเทคโนโลยีและทุนทรัพย์

เราร่วมือก่อสร้างจักรกล น้ำสี ชื่อ “นีต” หนึ่งในห้าของทีมอินดิเพนเดนท์ ที่รับหน้าที่โฆษณาประชาสัมพันธ์ โดยถือโอกาสแนะนำตัว โดยจัดตั้งบูรณาการ พร้อมกับหุ่นยนต์จากสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าฯ พระนครเหนือ คือ อุดิศก็ติ ดวงแก้ว หรือ “ยิ่ม” เป็นที่ปรึกษาทางเทคนิค สุชาติ จันลี “หนุ่ม” เป็นผู้ออกแบบกลไก เนติ นาวงศ์ “เน” และธงชัย พจน์เดชิร “ก้อบ” เป็นโปรแกรมเมอร์ โดยก่อจะทำหน้าที่อินเตอร์เฟสติดต่อระหว่างตัวหุ่นไปหาคอมพิวเตอร์ เนื่องจากความสามารถของหุ่นทั้ง 4 คนจะเป็นผู้เตรียมความพร้อมของหุ่นในสนามแข่งด้วย ส่วน “นีต” จะเป็นผู้ออกแบบหุ่นยนต์อัตโนมัติและควบคุมหุ่นแข่งขัน

เข้มรุนแรงกันได้ยังไง

ตอนแรกเครือข่ายนักศึกษาไทยประการศรับสมัครตัวแทนประเทศไทยที่จะไปแข่งขันที่โอลิมปิกจัดที่ญี่ปุ่น ในหัวข้อหุ่นยนต์ “ภัย” จากนั้นผู้ชนะจะได้รับเงินเดินทางไปญี่ปุ่น แต่ต้องมีความสามารถที่สูงกว่าปกติ ต้องมีความสามารถในการต่อสู้และสามารถเอาชนะหุ่นยนต์อื่นๆ ที่มีความสามารถไม่劣กว่า己 ต้องมีความต้องการที่จะชนะและต้องมีความตื่นเต้นในการแข่งขัน

โดยที่เราทำก็อาทิตย์ช่วงเวลาเรียน คือพักผ่อนก็เรียนเหมือนนักศึกษาทั่วไปคือ 8 โมงถึง 4 โมงเย็น หลังจาก 4 โมงเย็นพากผ่อนก็จะนัดกันไปที่ห้องที่ทำกิจกรรม robocup ใหม่ เพื่อเราจะทดลองว่าเราจะ

ทำหุ่นยนต์แบบไหน ทำยังไง ศึกษาเกี่ยวกับกติกาว่าอย่างไร เราทำอะไร วิธีการให้คะแนนเป็นยังไง การแข่งขันอยู่ในรูปแบบไหน ทำยังไงถึงได้คะแนนมาก แต่ข้อจำกัดก็คือต้องเป็นหุ่นยนต์รูปแบบใหม่ ซึ่งในตอนแรกลักษณะของหุ่นยนต์จะมีหลากหลายรูปแบบมาก แต่เราเก็บชุดหุ่นยนต์ที่จะสามารถทำได้จริง คือมันมีบางแบบที่ว่าสามารถทำได้ยากแต่มันไม่สามารถทำเสร็จทัน ก็เลยเลือกทำหุ่นยนต์ที่ง่ายที่สุด แต่ใช้งานได้จริง ใช้เวลาผลิตตัวหุ่นก็ประมาณ 4 เดือนไปแข่งขันที่ระดับประเทศไทยแล้วก็เป็น

ว่าโครงการตรงนี้เนื่องจากเป็นเทคโนโลยีใหม่ ถ้าเราคนเก่งมา เขาอาจไม่มีเวลาในการศึกษาข้อมูลใหม่ แต่เราไม่สามารถหาวิธีแก้ไขจากตัวได้ หรือถ้าอาจารย์บางครั้งอาจารย์ก็ไม่ทราบก็ต้องหาจากในอินเทอร์เน็ต บางทีเรื่องจากการทดลองบ้าง ซึ่งมันต้องใช้ความอดทนและพยายามพอสมควร ดังนั้นจะเห็นได้ว่าเรื่องคนเก่งที่มีผลจะไม่เน้น จะเน้นคนที่ให้ความสนใจมากกว่าถึงตึบเข้ามาร่วมทีม

คนรอบบุญดูว่าคนไทยมักจะทำอะไร เป็นหัวใจประสบความสำเร็จ ราษฎรหลักอะไรในการทำงานด้วยกันเป็นทีม

วิธีที่ผมใช้คือแบ่งงานกันทำ ทุกคนก็เอาร่วมที่รับผิดชอบแบ่งกันไปพอถึงวันที่เราต้องกันเราก็จะรายงานแต่ละส่วนมาจอยกัน แต่เมื่อมีปัญหารุนแรงที่รายงานแต่ละส่วนมาประดิษฐ์ต่อให้ มันเข้ากันได้ตรงนี้มันจะมีปัญหา แล้วคราวนี้เราจะแก้ปัญหาอย่างไรก็คือขึ้นอยู่กับว่าถ้าหากสมมติงานของผมเวร์คแล้วงานของเพื่อนไม่เวร์คผมต้องยอมถอยของเพื่อให้ผลการทำงานเพื่อน เรายังต้องถอยมา 1 ก้าว เพื่อให้เพื่อนเดินได้ต้องประนีประนอมกันให้ได้ ไม่ใช่ของเรา เสร์จของคุณไม่เสร์จก็ช้าหัวคุณ เราต้องใช้การประนีประนอม เอี้ยนหยาทำเสร์จมั้ย เดียวตรงนี้เราจะช่วยนายทำเสร์จมั้ย แต่เราทำเสร์จก็จะช้าหัวคุณ เราจะเปลี่ยนของเรางานส่วนตัวแล้วของเราให้ลัดลงมา หรือว่าผมติดว่าตรงนี้ทำไม่ได้จริง ๆ นายช่วยเขียนซอฟต์แวร์ให้เข้ากับของเราได้ไหม เพื่อนก็ต้องเข้าไปเขียนโปรแกรมใหม่ แต่เพื่อนก็

จะต้องยอมเพราะไม่เงินงานก็จะไม่เสร็จ
หรือถ้าซื้อฟ์แวร์มันไม่สามารถเข้ากับ
อาร์ดแวร์อีกย่างเช่นแขนหุ่นเรา ก็ต้องทำ
ใหม่ให้เพื่อนั้งที่เราเลือกแล้วเพื่อให้แมทช์
กับโปรแกรม

ปัญหาเก็บข้อมูลน้อนน้อน แล้วเราแก้ ปัญหานั้นยังไง

วิธีแก้ปัญหามาคุยกันก่อนว่า
ทางออกมันมีกี่ทาง บางทีมันมีทางที่แก้
ปัญหาได้แน่นอนแต่เราไม่สามารถทำวิธี
ทางนั้นได้อย่างเช่นขั้นโครงใหม่หมด เรา
ก็ต้องมาคุยกันว่ามีวิธีไหนที่ทุกฝ่าย

ยอมรับได้ แล้วก็สามารถทำได้ตรงตาม
เวลาที่กำหนดไว้ แล้วก็แก้ปัญหาได้จริง ๆ
ไม่ใช่มีแต่ทฤษฎีแต่ทำไม่ได้ เราก็จะคุยกัน
และทุกคนก็จะระดมความคิด

วิธีการหันหลังหันบุปผา ห้ามล้อน บังหรือเรียกติดอาบท

คือเหตุการณ์มันสอนเราเอง ทีมผม
โชคดีที่ทุกคนเปิดใจกันพอสมควร ทุกคน
ยึดเหตุผลมากกว่าอารมณ์เป็นหลัก ตรง
นี้ทำให้เราถึงจุดนี้ได้

แล้วเป้าหมายต่อไปของเราก็คืออะไร ครับ

เราจะทำหุ่นที่มีระบบการตัดสินใจมาก
ขึ้น คือเราจะทำหุ่นเป็นอัตโนมัติ
 เพราะตอนนี้มันเป็น manual อยู่ คือ
 การตัดสินใจควบคุมโดยคนอยู่ เรายัง
 จะเริ่มต้นในบางส่วน ในการตัดสินใจ
 เช่นการตัดสินใจว่าเหยื่อยื่อยู่ตรงไหน
 สามารถเข้าไปหาเหยื่อได้หรือเปล่า มัน
 จะอันตรายหรือเปล่า ให้หุ่นนี้สามารถ

“
เหตุการณ์มันสอนเราเอง
ที่ไม่พอมีคิดที่ทุกคนเปิดใจกัน
沃肯哥瓦 ทุกคนเปิดเหตุผล
มากกว่าอารมณ์เป็นหลัก
ตรงนี้ทำให้เราลงทุนน้ำดี

ตัดสินใจได้เอง นี่คือส่วนที่เราจะไป
พัฒนาต่อ แต่ถ้าในส่วนที่จะไปใช้ได้จริง
นี่ผมคิดว่าเราจะพัฒนาในส่วนของการ
ทวนความร้อน ความชื้น ป้องกันเรื่องน้ำ
ซึ่งใน 3 ส่วนนี้ผมคิดว่ามันต้องมาที่หลังคือ
อาร์ดแวร์ ตอนนี้ขอฟ์แวร์มันต้องนั่งก่อน
ซึ่งทั้งหมดที่ผมพูดมานั้นไม่ได้เร็วจวบain ใน
2 ปีหรือปีเดียว

คิดว่าค่าปัจจัยบ้านมากตามบัน

ตอนนี้ผมยังบอกรายละเอียดไม่ได้
แต่เห็นจากที่ต่างประเทศเขาทำกันเข้าใช้
เวลาทำอย่างต่ำ ก 5 ปี แต่เราก็ไม่รู้
เหมือนกัน เพราะสภาพแวดล้อมกับของ
เรายังขาดไม่เหมือนกัน อย่างที่เกราลี
รัฐบาลเขาที่ทำการสนับสนุนและก็เอกชน
สนับสนุนหมด แต่ของไทยเรานี้ยังเป็น
องค์กรเล็ก ๆ แล้วก็ทางมหาวิทยาลัย
เท่านั้นที่ให้โอกาสพากเรา เราทำมาปีที่ 2
อย่างจะไปจุดนั้นก็ต้องขอความร่วมมือ
ทุกฝ่ายไม่ใช่พากเพียบฝ่ายเดียว

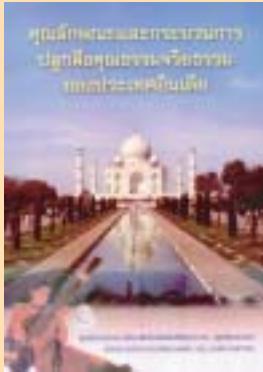
แล้วการแข่งขันครั้งต่อไปเป็นยังไง ครับ

ครั้งต่อไปที่อเมริการับ เมืองแอดเวลันด้า ไปประมาณเดือนมิถุนายนปีหน้า

เยาวชนก่ออุ่นอื่นควรจะทำอย่างไร
ถึงจะมีโอกาสทำกิจกรรมดีๆ อย่าง
เราบ้าน

ในส่วนตัวของผมคิดว่าทุกภารกิจกรรม
ไม่ว่าจะเป็นเทคโนโลยี กีฬา การแสดง
ร้องเพลงทุกอย่างมีประโยชน์อยู่ในตัว
ของมันเองอยู่แล้ว ถ้าเราต้องการ
ประสบความสำเร็จขอให้ตั้งใจจริง ๆ มี
เวลาให้กับมัน ถึงแม้เราไม่ใช่คนเก่งแต่
ถ้าเรามีความตั้งใจ เชื่อว่าความสำเร็จ
มันไม่ไกลเกินเอื้อมเรา เพราะพวคณ์
ไม่ใช่คนเก่งเหมือนกัน ทุกอย่างเริ่มต้น
จากศูนย์ ถ้าพยายามจะฝึกว่าชอบให้มี
ความอดทน เวลาเห็นปัญหาอย่าเพิ่งท้อ
พยายามหาทางแก้ถ้าไม่รู้ก็พิจารณา
ปรึกษากันที่เข้าผ่านจุดนั้นมา่อน

คุณลักษณะและกระบวนการ ปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม ของประเทศไทย

อินเดีย ประเทศที่ร่าเริงความแตกต่างอย่างน่าทึ่ง เริ่มจากมีขนาดใหญ่พอ ๆ กับทรัพย์โรม จนได้รับการเรียกขานว่า “อนุทวีป” มีประวัติศาสตร์ยาวนานได้กว่า 4,000 ปี เป็นประเทศประชาธิปไตยที่ใหญ่ที่สุดในโลก มีความแตกต่างกันทั้งในเรื่องของภูมิประเทศ ภูมิอากาศ และช่องว่างระหว่างชนชั้นสูงมาก มีภาษาพูดถึง 1,652 ภาษา มีนักวิทยาศาสตร์มากเป็นอันดับ 3 ของโลก รองจากสหราชอาณาจักรและเยอรมนี เป็นผู้ส่งออกซอฟต์แวร์รายใหญ่ที่สุดของโลกไปแล้ว นอกจากนี้ยังเป็นต้นกำเนิดของลัทธิความเชื่อสำคัญ ๆ มากมาย โดยเฉพาะศาสนาพุทธที่ถือกำเนิดขึ้นในดินแดนของอินเดีย

มีผู้ที่นำมายาว่า อินเดียจะกล่าวเป็นมหาอำนาจสำคัญของโลกพร้อม ๆ กับจีน และกำลังดำเนินการที่สำคัญ !

เบื้องหลังความสำเร็จของอินเดียนั้น มาจากอะไร ดร.อนพล جادใจดี ผู้เชี่ยวชาญด้านมนุษย์ 20 ปี ตั้งแต่เรียนปริญญาตรีจนถึงดอกเตอร์ และจบจนปัจจุบัน จะเป็นผู้ไขปริศนานี้ ให้ท่านได้รู้จักกับคุณลักษณะและกระบวนการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมของคนอินเดีย อย่างลึกซึ้ง และทราบว่าอะไรคือปัจจัยที่ทำให้ประเทศไทยกำลังจะกล่าวเป็นยักษ์ที่ตื่นจากความหลับไหล

หนังสือเล่มนี้พิมพ์ด้วยกระดาษถ่านอมสายตา พร้อมภาพสีสดสวย สนใจรับหนังสือไปอ่านฟรีๆ ฟรีชื่อที่อยู่ที่ชัดเจนพร้อมแสดงปีค่าส่ง 15 บาท มาที่ศูนย์คุณธรรม หรือ สอบกามที่ โทร 0 2282 7318-21

ต่อฝ่ายสือฯ รับหน่อยนะครับ หมวดแล้วจะเสียใจ

พบกันใหม่จับหน้ากับสือดี ๆ

“ทำดี ไม่ต้องเดียว”

